

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

4^E JAARGANG

WOENSDAG 6 AUGUSTUS 1919

No. 188

INHOUD

	Blz.
DE DUITSCHE INVOERRECHTEN door <i>Mr. E. C. van Dorp</i> ..	733
De Handelspolitiek van Zuid-Afrika	734
De Industriële en Commerciele Vooruitzichten van China	736
AANTEKENINGEN:	
De Kamer van Koophandel in het Buitenland.....	737
De Engelsche handel in het eerste halfjaar van 1919..	737
BOEKAANKONDIGING:	
A. G. Boissevain, Loonen en Wisselkoersen, bespr. door <i>Prof. Mr. G. W. J. Bruins</i>	738
Mr. Dr. J. H. R. Sinnighe Damsté, De Wet op de Inkomstenbelasting, bespr. door <i>N. Polak</i>	738
OVERZICHT VAN TIJDSCHRIFTEN	739
MAANDCIJFERS:	
Emissies.....	739
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	740—748
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

INSTITUUT**VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN**Algemeen Secretaris: *Mr. G. W. J. Bruins*.

WEEKBLAD ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN

Secretaris-Redacteur: *G. E. Huffnagel*.Secretariaat: *Pieter de Hooghweg 122, Rotterdam*.Aangeteekende stukken: *Bijkantoor Ruige Plaatweg 37*.Telef. Nr. 3000. Telegr.adres: *Economisch Instituut*.Postcheque en girorekening *Rotterdam No. 8408*.

Abonnementsprijs voor het weekblad franco p. p.
in Nederland f 15,—. Buitenland en Koloniën f 17,—
per jaar. Losse nummers 30 cents.

Leden en donateurs van het Instituut ontvangen het
weekblad gratis.

De verdere publicaties van het Instituut uitgaande
ontvangen de abonné's, leden en donateurs kosteloos,
voor zoover daaromtrent niet anders wordt beslist.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abon-
nement volgens tarief. Administratie van abonnementen
en advertenties: *Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-
Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, 's-Gravenhage*.

4 AUGUSTUS 1919.

Groote veranderingen op de geldmarkt vallen ook
over de afgeloopen week niet te constateeren.

De prolongatie-rente trok iets aan, in verband met
de grootere vraag naar geld voor de stortingen op de
Indische leening; van 3½ kwam de noteering op
4 pCt.

De noteering voor privaat-disconto bleef 4 pCt.;
enkele afdoeningen kwamen ook wel een fractie lager
tot stand.

De vraag naar gemeentepapier blijft van kleinen
omvang; voor 5 pCt. werden enkele posten onderge-
bracht.

* * *

Hoewel er over het algemeen flinke omzetten plaats
vonden, deed de stemming op de wisselmarkt niet

aangenaam aan. De koersen fluctueerden tamelijk
sterk, waarbij speciaal de daling van den Duitschen
koers opvalt. Na de kleine hausse, waarvan in het
vorig nummer melding werd gemaakt, heeft de op-
nieuw ingetreden daling van den Markenkoers verderen
voortgang gehad; een nog niet gekende noteering van
14.40 kwam zelfs tot stand. Hierop volgde wel een
kleine reactie, doch over het algemeen blijft het aan-
bod overwegend. Ook heden waren weder beduidende
kooporders voor buitenlandsche rekening op de markt,
waardoor de koers aanvankelijk iets aantrok; op de
verhoogde prijzen kwamen echter verkoopers met zulk
een overweldigend aanbod los, dat de koers onmid-
dellijk p.l.m. 5 pCt. daalde.

DE DUITSCHE INVOERRECHTEN.

Naar de N. R. Crt. op 20 Juli vermeldde, heeft de
Duitsche Nationale Vergadering in alle drie lezingen
een wetsontwerp goedgekeurd, volgens welke de
dovanerechten voortaan in goud moeten worden vol-
daan.

Er kan wellicht aanleiding bestaan dit besluit aan
een korte beschouwing te onderwerpen, maar daarbij
moet een voorbehoud gemaakt worden. Het is eenig-
zins gewaagd, zich uit te laten over een wet, die
men slechts uit een courantenbericht kent. Zoowel
toelichting als beraadslagingen over het wetsontwerp
zijn mij onbekend gebleven. Ik moet dus het voorbe-
houd maken, dat het bericht juist is, en dat ik de
strekking er van niet heb misverstaan.

In de eerste plaats zal de bedoeling van dezen
maatregel natuurlijk zijn, de opbrengst der rechten
te verhoogen, en zoo aan den vrijwel reddeloozen toe-
stand der Rijksfinanciën tegemoet te komen. Ten
opzichte van den gulden is de Mark op ongeveer het
vierde van de waarde gedaald. Bij het ontbreken van
een vrije goudmarkt is niet met juistheid na te gaan
of de gulden nog de volle goudwaarde heeft; zoo heel
veel zal dat echter niet schelen, zoodat men kan aan-
nemen, dat de Mark op ongeveer een vierde van de
goudwaarde is gedaald, en de bepaling, dat de beta-
ling der rechten in goud moet plaats vinden, dus
neerkomt op een verviervoudiging der heffing, op
een verhooging met één slag van het geheele tarief
van invoerrechten met ongeveer 300 pCt.¹⁾

Zulk een verhooging kan intusschen niet alleen
een louter fiscale uitwerking hebben. Wanneer men
den maatregel nu uit een oogpunt van handelspoli-
tiek wil bezien, dan moet men het volgende in het
oog houden. Het Duitsche tarief houdt, zoo ik mij
niet vergis, uitsluitend, in ieder geval grootendeels,
specifieke rechten in. Door de sterke prijsstijging

¹⁾ [Naar de „N.R.C.” van 1 dezer mededeelt moet voor
het geval de betaling niet in goud maar in Duitsch papier
geschiedt, een agio worden betaald, dat op gezette tijden
zal worden vastgesteld. Voor het tijdvak van 1 tot en met
9 Augustus is dit agio bepaald op 240 pCt. — Red.]

zijn dus de rechten in procenten uitgedrukt automatisch even sterk verlaagd. Hoeveel dat ongeveer zijn moet, kunnen wij door een vergelijking met ons prijsniveau wel eenigszins nagaan: de volgende cijfers maken dan geen aanspraak op juistheid, maar beoogen alleen een althans eenigszins cijfermatigen indruk van de zaak, waar het om gaat, te geven.

Wanneer men aanneemt, dat het Nederlandsche prijsniveau ongeveer met 100 pCt. gestegen is, zal men niet zoover van de waarheid zijn; waar de Mark nu tegenover den gulden op het vierde van zijn waarde gedaald is, moeten de prijzen der Duitsche invoer-goederen ongeveer tot het achttvoudige gestegen zijn. Dat zou een vermindering der rechten beduiden met ongeveer 87½ pCt. De hoogste rechten van het Duitsche voorkeurtarief bedroegen ongeveer 30 pCt.; men placht dat volstrekt niet hoog te vinden; het algemeen tarief was veel hooger, maar kan men buiten beschouwing laten, daar het alleen een strijd-tarief, een tarief voor de leus was. Die 30 pCt. zou dus nu automatisch verlaagd zijn tot pl.m. 3¼ pCt. Het is duidelijk, dat zoo iets den protectionisten een doorn in het oog moet zijn. De thans genomen maatregel verhoogt diezelfde rechten weer tot ongeveer 15 pCt.

Geheel hetzelfde heeft zich in Frankrijk afgespeeld. Op hetzelfde oogenblik, dat men daar den invoer weer openstelde, heeft men er hooge „surtaxes ad valorem” ingevoerd; en wel met de motiveering: dat de prijzen zoo sterk gestegen waren, de rechten daardoor automatisch sterk verlaagd waren, en de bescherming der Fransche industrie, vooral in den overgangstijd op die wijze te zwak was geworden.⁴⁾ Het behoort nl. tot den onwillekeurigen humor van het protectionisme, dat alle landen op het oogenblik bewerden, dat hun industrieën niet tegen de buitenlandsche concurrentie op kunnen!

Nu verhandert het vredesverdrag Duitschland, eenzelfde maatregel te nemen als waarvan Frankrijk het voorbeeld gaf. Immers, art. 269 van dat verdrag bepaalt, dat, gedeeltelijk gedurende zes maanden, en gedeeltelijk gedurende drie jaar, na het in kracht treden van het tractaat, Duitschland van goederen, komende uit de landen der geallieerde en geassocieerde mogendheden geen hoogere rechten mag heffen dan volgens het gunstigste tarief, dat op 31 Juli 1914 van kracht was. De thans genomen maatregel zal dus waarschijnlijk moeten dienen, om de genoemde clause uit het vredesverdrag althans zooveel doenlijk te ontgaan. Er kan billijkerwijs door de Entente-Mogendheden geen aammerking op gemaakt worden; in 1914 werden de rechten betaald in een geld, dat zijn volle goudwaarde bezat. Intusschen blijft voor de protectionisten de clause nog altijd een hard gelag; men zal in Duitschland de rechten niet op kunnen voeren tot het percentage van vóór den oorlog, en dat wel, doordat het specifieke rechten zijn.

Uit één oogpunt nu mag de maatregel toegejuicht worden: de rechten zullen niet meer meegaan met de schommelingen van de Mark, maar in goud gefixeerd zijn. Maar dat is ook al het goeds, dat er van gezegd kan worden.

Als er ooit een oogenblik geweest is, waarop Duitschland zich in vrijhandelsbanen kon en moest begeven, dan is het thans. Allereerst is het groote bezwaar, dat in normale tijden tegen een tariefvermindering bestaat: de slag, dien men daarmede aan reeds gevestigde industrieën toebrengt, vervallen: enerzijds is het bedrijfsleven toch geheel uit zijn voegen gerukt en moet geheel overnieuw en op nieuwe basis worden opgebouwd; anderzijds is de bescher-

ming automatisch al zeer verminderd. Bovendien wordt Duitschland door het vredestractaat gedurende enkele jaren tot vrijhandel met enkele gebieden gedwongen: nl. met die gebieden, die vroeger deel van zijn tolgebied uitmaakten. Gedurende vijf jaren moet het de producten van Elzas-Lotharingen, en gedurende drie jaren, die van het vroegere Deutsche Polen, vrij ontvangen; terwijl het gedwongen kan worden gedurende vijf jaar ook de Luxemburgsche producten vrij te ontvangen; alles tot bedragen door de betrokkenke gouvernemenen (althans die van Frankrijk en Polen; ten aanzien van Luxemburg laat men zich er niet over uit wie het bedrag zal vaststellen) nader te bepalen.

Het behoort alweer tot den humor van het protectionisme, dat Duitschland zich over deze clause heftig beklaagt, terwijl zij zeker met de beperking der tarieven tot de hoogte van Juli 1914, den grootsten dienst inhoudt, dien men het verarmde land bewijzen kan. Het moet niet alleen zooveel mogelijk produceren, maar ook op zoo gunstig mogelijken voet importeerden; de tijd is er waarlijk niet naar om bijzondere belangen te behartigen en bijzondere zakken te vullen, ten koste van het volk — zooals bescherming altijd doet. Er is overigens nog een reden, waarom het oogenblik bijzonder gunstig is, om den weg naar den vrijhandel in te slaan. De Deutsche protectie was uit haar aard en oorsprong agrarisch — in tegenstelling met de Amerikaansche, die zuiver industrieel was. In Duitschland heeft de industrieel protectie haar intrede gedaan als gevolg van een zekere belangen-overeenkomst met de agrariërs; en men kan wel voorspellen, dat daar op den duur geen industrieel protectie zal aarden zonder de agrarische als tegenhanger. Nu is op het oogenblik de agrarische bescherming van de baan; de tijd is er niet naar, het volk duur brood te geven; en met den invloed der agrarische jonkers is het, zoolang als het duurt, gedaan. Zoo wijst alles op dit oogenblik terug naar den Pruisischen vrijhandel van het begin der XIXe eeuw, en de aangewezen weg, voor de nieuwe Deutsche regeering was deze geweest; de rechten weliswaar op goud te fixeren, maar dan volgens de tegenwoordige waarde der Marken.

Dan was men zonder eenigen schok tot een tarief gekomen, zóo laag, dat het wel met vrijhandel mag worden gelijkgesteld.

Het mag verwonderlijk heeten hoe, in weervil van de algemeene verrukking over den Volkerenbond, geen enkele regeering schijnt in te zien, dat een ware Volkerenbond slechts denkbaar is, waar men tot het inzicht van gemeenschappelijke belangen is gekomen, en dat de vrijhandel van dat inzicht het allereerste uitvloeiende moet zijn. Van Duitschland, dat met zijn geheele verleden gebroken heeft, en welks regeering thans zulke liberale en democratische beginselen belijdt, mag het wel het allermeest verbazen, en wanneer de financieele toestand hier den doorslag heeft gegeven, dan kan men alleen maar zeggen, dat het een kortzichtige politiek is, die ook de schatkist indirect meer schade berokkenen, dan winst brengen zal.

Voor den Nederlandschen export is de maatregel natuurlijk even schadelijk als voor den Deutschen import; maar in ieder geval blijven de rechten procentueel beneden wat ze vóór den oorlog waren; brengt de maatregel niet zulk een schok teweeg als het geval zou zijn wanneer er reeds een drukke handel bestond; en zal de Nederlandsche handel er evenmin door „vernietigd” worden als hij voor den oorlog vernietigd is door het protectionisme van ongeveer de heele wereld.

E. C. VAN DORP.

DE HANDELSPOLITIEK VAN ZUID-AFRIKA.

Het tegenwoordige Unietarief is in hoofdzaak een voortzetting van het tarief der Zuid-Afrikaansche tolonie van 1903. Het eenige doel van dit tarief was het verkrijgen van inkomsten. Zonder veel economi-

⁴⁾ [Bij Decreet van den President d.d. 8 Juli jl. is voor iedere categorie van goederen, vermeld in het tarief, een coëfficiënt vastgesteld, welke de verhouding aangeeft tusschen de waarde der betreffende goederen, onderscheidenlijk in 1913 en 1918, als volgt uit de officieele waarde-bepaling van de permanente commissie voor de invoerrechten. De coëfficiënten waarmede vermenigvuldigd wordt variëren van 1,1 tot 3. — Red.]

sche overwegingen werden de voornaamste invoerartikelen belast, hetgeen in dien tijd geen bijzonder nadeelige uitwerking had. Ook toen konden wrijvingen niet uitblijven, daar Transvaal als mijnbouwland belang had bij lage levensmiddelenprijzen, terwijl de agrarische kolonies, zooals Kaapland en Natal hun landbouwende bevolking gaarne beschermd zagen.

De toenemende beteekenis van landbouw en industrie versterkte het verlangen naar bescherming. Men deed wel eenige stappen in deze richting, maar aan de eischen kon niet geheel voldaan worden, daar men in de eerste plaats de fiscale belangen behartigde.

Vooraf toen de productieve krachten van het land, mede onder invloed van den oorlog, ingrijpende wijzigingen ondergingen, moest dit tarief wel hinderlijk worden, zoodat de stemmen, die om hervorming riepen, duidelijker verneembaar werden.

De laatste vooruitgang van de industriele en landbouwproductie van de Unie heeft den invoer van veel handelsproducten zoo goed als stopgezet en die van andere in sterke mate verminderd. Dit heeft niet nagelaten invloed uit te oefenen op de opbrengst der invoerrechten.

De invoer van vleesch, boter, kaas, veevoeder, graan en meel, is vooral in de laatste oorlogsjaren zeer aanzienlijk verminderd, zoodat de hooge invoerrechten op deze artikelen nagenoeg niets meer opleveren. Gebrek aan scheepsruimte was wel een der belangrijke oorzaken, doch de toenemende productie van levensmiddelen in de Zuid-Afrikaansche Unie mag wel als primaire oorzaak beschouwd worden, vooral daar de economisch-geographische gesteldheid van het land meerdere productie van landbouwartikelen niet in den weg staat.

Wij kunnen daarom aannemen, dat de opbrengst uit invoerrechten, welke 80 pCt. van de indirecte belastingen bedraagt, zijn hoogtepunt bereikt heeft. Men zal dus in de toekomst zijn toevlucht moeten nemen tot vermeerdering der directe belastingen. Van sociaal standpunt zou dit goed te keuren zijn, daar volgens de bekende omstandigheid de indirecte belasting, vooral als deze op de eerste levensbehoeften drukt, geen onderscheid maakt tusschen arm en rijk. Van welke beteekenis dit voor Zuid-Afrika is, blijkt uit het feit, dat de helft van de belastingopbrengst uit indirecte belastingen bestaat en wel £ 6.000.000 aldus samengesteld ¹⁾, uit:

Voedingsmiddelen (koffie, thee, enz.)	25 pCt.
Weeldeartikelen (spiritus, wijn, motorwagens enz. inbegrepen)	25 "
Andere persoonlijke en huishoudelijke behoeftigheden (kleeding, schoenen, zeep, huisraad, enz.)	40 "
Artikelen en gereedschap van handel en nijverheid	10 "

Wij zien dus, dat 65 pCt. van de indirecte belastingen, of anders gezegd een derde deel van de totale belastingopbrengst in de Unie, geheven wordt op eerste levensbehoeften. De accijnzen, behalve die op suiker, spelen geen groote rol, terwijl de differentieele bevoorrechtiging (3 pCt.) van Engeland, Australië, Nieuw Zeeland en Canada, geen noemenswaarde verlichting geeft. Onder de eerste levensbehoeften zijn er nl. die met niet minder dan 45 pCt. ad valorem belast worden.

Deze hooge belastingen op voedsel en andere onmisbare artikelen van dagelijksch gebruik, verhoogden den levensstandaard zeer, als gevolg waarvan de loonen stijgen en de geheele nationale productie duurder wordt. De ontwikkeling van de industrie wordt onder deze omstandigheden uiterst bezwaarlijk.

We zien dus, dat de tegenwoordige regeling verre van bevredigend is. Er bestaan dan ook in hoofdzaak twee opvattingen in de Unie, over de te voeren han-

delspolitiek. Aan de eene zijde staat een partij voornamelijk bestaande uit Engelsche importeurs, welke een liberale handelspolitiek wenschen. Deze partij vertegenwoordigt meer de belangen van de Engelsche industrie en vindt daarom steun bij eenige semi-officieele lichamen en bij een groot deel der Engelsche pers. Aan de andere zijde staat een partij, die prohibitive rechten wenscht. Het is een steeds meer groeiende nationale groep, die een eigen industrie in het leven wil roepen. Deze partij schijnt kans op succes te hebben, al worden de gevaren, aan dit program verbonden, door velen ingezien.

De heer J. C. Sheridan hiervoren genoemd, voelt veel voor het in den laatsten tijd veld winnende rustig overleggende inzicht, dat een gematigde welgekozen bescherming voor de ontwikkeling der productieve krachten der Unie wenschelijk acht. Voor de beoordeeling van het vraagstuk is inzonderheid van belang, hoe in de Unie, het arbeiders-, het transportvraagstuk en de afzet der industriele producten met de te voeren handelspolitiek samenhangen. Wij zullen dus hierop iets nader ingaan.

Wanneer een der oogmerken van een tarief is het verkrijgen van extra-inkomsten, dan moet men in het oog houden, dat noch bescherming, noch vrijhandel op zichzelf einddoel is. Zij zijn slechts middel tot het doel, waarbij het doel is de beste ontwikkeling van de productieve krachten en het beste gebruik van het productieve vermogen van de natie.

De doelmatigheid van hooge industriele rechten zal er geheel van afhangen; of de noodzakelijke economische voorwaarden, voor het ontstaan van industrie, aanwezig zijn.

Wil een groote Zuid-Afrikaansche nijverheid ontstaan, dan moet daarvoor een ruim afzetgebied bestaan. Nemen we de geringe bevolking van de Unie in aanmerking, dan zien we, dat voor een groote industrie buitenlandsche afzetmogelijkheid een hoofdvereischte is. Hier blijkt reeds dadelijk, dat de geographische ligging van Zuid-Afrika een groote belemmering is. De groote afstand van de wereldmarkten en de daaruit voortvloeiende transportkosten, zoowel voor grondstoffen als voor industriele producten, is mede één van de oorzaken van den duren levensstandaard. De groote binnenlandsche afstanden vermeerderen de kosten daarenboven nog. Het transport biedt al even groote bezwaren aan een export-industrie. De ongunstige voorwaarden zijn in het ooglopend, daar we reeds zagen, dat bijna elke groote industrie op export aangewezen zou zijn.

Beschermdende werking is aan het tegenwoordige tarief niet geheel en al te ontkennen; de landbouwende bevolking is er mede gebaat, terwijl ook de toestand van de landbouwindustrie niet ongunstig te noemen is.

Daarnaast heeft de lederindustrie ook wel eenige ontwikkeling gekregen. Maar zoolang de hooge productiekosten-standaard blijft bestaan, zijn de voorwaarden voor de industrie ongunstig. Buitenlandsche afzetgebieden zullen moeilijk veroverd kunnen worden en de buitenlandsche concurrentie levert steeds gevaar op.

Alleen dan zou de hooge levensstandaard geen gevaar met zich brengen, wanneer hij gepaard gaat met een evengroote vermeerdering van de geoeffendheid van den arbeider. Hier komen we weer op een terrein, waar naar onze meening de handelspolitiek niet helpen kan en waar een belemmering voor een spocdige industriele ontwikkeling te zoeken is.

Grootere productiviteit van dezen arbeid is voorloopig in de Unie niet te verwachten. De handenarbeid wordt door de blanken over het algemeen nog als minderwaardig beschouwd. Zelfs bij den „skilled labour” heeft men die moeilijkheden. De Kaffer speelt hier geen rol; de Britsch-Indier presteert hier meer.

Zelfs proeven, welke op groote schaal met blanke immigranten genomen werden, mislukten na eenigen tijd. In verband met deze moeilijkheden is het niet

¹⁾ Dit staatje is ontleend aan Het Zuidafrikaans Journal van Nijverheid, April 1919: „N oorsig van die Belastingstelsel,” door J. C. Sheridan.

te verwonderen, dat het Gouvernement van Zuid-Afrika nog geen plannen maken kon voor immigratie op groote schaal.

We zien, dus, dat de transporttoestand ten eenen male in het nadeel van Zuid-Afrika is; de arbeidsverhoudingen zijn ook ongunstig, terwijl het tarief den levensstandaard nog opschroeft.

Er is voorloopig weinig kans, dat hogere arbeidsprestaties, het hooge levensonderhoud als kostenfactor voor de industrie, zullen neutraliseeren. Zoolang als deze misstanden niet verbeteren, is weinig heil van een bescherming der industrie door prohibitive rechten te verwachten. De invoerrechten op de eerste levensbehoefte zijn dus hoogst nadeelig voor de industrie en hun bestaan is in menig opzicht niet meer gerechtvaardigd, daar door de geschetste omstandigheden de binnenlandsche productie van landbouw-artikelen groot geworden is en de invoer nu onbetekenend is en in menig opzicht voor uitvoer plaats gemaakt heeft, zoodat dit toltarief, uit fiscale overwegingen opgesteld gelijk gezegd, den fiscus niet meer bevredigen kan.

Begrijpelijk is ook, waarom industrieën, welke hooggequalificeerden arbeid vereischen niet tot ontwikkeling kwamen; de diamantslijperijen ontbraken. bijvoorbeeld tot op heden in de Unie.¹⁾

De opvatting, die de Nederlandsche Consul-Generaal te Pretoria onlangs in een rapport uitsprak — zie jaarg. 1918, p. 204 — dat zij, die de industrie in de Unie van Zuid-Afrika in het leven willen roepen door nog hogere invoerrechten in de wet te brengen, precies aan den verkeerden kant beginnen, schijnt dan ook niet voor tegenspraak vatbaar.

H. M. H.

DE INDUSTRIEEL EN COMMERCIEEL VOORUITZICHTEN VAN CHINA.

Nu de wereld eindelijk uit den oorlogsroes is geraakt en men overal weer ernstig de hand aan het werk slaat, om, langs de vreedzame banen van arbeid en noeste vlijt, een nieuwe periode van voorspoed en welvaart in te luiden, is het zeer zeker interessant, te zien hoe de volken elkaars kansen afwegen en, meten en juist daarin de kiem van den naijver leggen met het heilzame gevolg, dat men overal gaat komen tot een maximale ontplooiing van wat de natuur in haren schoot bergt en in hare bewoners heeft gelegd. Een land, dat niet in de geringste mate geschikt is voor een dergelijke beschouwing is voorzeker China. Wij vinden hierover in een recent nummer van „Economic World” een artikel opgenomen hetwelk de heer J. Arnold, „United States Commercial Attaché” te Peking in de „Peking Leader” gepubliceerd heeft.

Wanneer men over China's toekomst hoort spreken of er over leest, dan treft het hoe men dit land nog steeds blijft beschouwen als een achterlijk land, dat voor de toekomst weinig belooft. Toch, zegt de heer Arnold, is zulks verkeerd. Wel is het waar, dat verschillende factoren China's ontwikkeling hebben tegengewerkt, zoodaer zijn de uitgestrektheid van het land, zijn natuurlijke grenzen, welke het van de buitenwereld hebben afgescheiden, een eeuwenoud opvoedingssysteem, dat de geesten deed blikken in het verleden en geen ruimte liet voor hen, die liever in de toekomst zagen, het ontbreken van een militaire klasse of een aristocratie, welke de leiding kunnen hebben in de ontwikkeling van een land. Niettegenstaande deze nadeelig werkende factoren moet men echter thans toch toegeven, dat China zijn toekomst onder gunstiger auspiciën tegemoet gaat. Zoo is nu ten deele reeds gebroken met het oude opvoedingssysteem en een nieuw, meer op Westerschen leest geschoeid, daarvoor in de plaats gesteld. Daarnaast valt te wijzen op de constitutioneele regeering; den

¹⁾ Zie hierbij het artikel „Diamantbewerking in Zuid-Afrika” op pag. 614 van den loopenden jaargang.

opbloei der Chineesche pers, waarvan eene opvoedende kracht uitgaat voor de publieke opinie; de verlossing van den vloek van het opium, welke zeer zeker als een der voornaamste factoren mag gelden; een geest van nationalisme, welke aan het Chineesche volk meer zelfbewustzijn gegeven heeft en waarvan men in de toekomst, naar de schrijver zegt, veel mag verwachten. Deze vijf factoren, meent de heer Arnold, zullen de Chineezzen opvoeren tot een vrij en sterk volk.

Ten einde China's commercieele en industrieele vooruitzichten in het licht te stellen, maakt de heer Arnold een vergelijking met de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, om de verschillende karaktertrekken, welke beide landen gemeen hebben. De buitenlandsche handel van China geeft een bedrag van circa \$ 2,50 per hoofd. (Ver. Staten \$ 85, Japan \$ 18, Australië \$ 160). Evenwel zou de buitenlandsche handel van China dien der Vereenigde Staten kunnen overtreffen omdat de arbeidskrachten veel goedkoper zijn en er tevens een zeer groote rijkdom aan grondstoffen in den bodem schuilt. Het mag mogelijk geacht worden China's handel jaarlijks met 30 pCt. te doen toenemen. In de eerste plaats moeten dan echter de verkeersmiddelen aanzienlijk worden verbeterd en uitgebreid. China verkeert hiervoor in een gunstiger positie dan de Vereenigde Staten omdat het aanleggen van wegen er maar half zoo veel kost en het leggen van een spoorweg met $\frac{1}{10}$ van de in Amerika benoodigde som kan geschieden.

In de Ver. Staten loopen circa 5.000.000 auto's en zijn er circa 200.000 mijlen goede berijdbare wegen; in China loopen nog geen 10.000 auto's en liggen nog geen 1000 mijlen weg. En toch is de ontwikkeling hiervan een eerste noodzaak. China heeft een groot oppervlak dan de Vereenigde Staten en een viermaal zoo groote bevolking; het aantal mijlen spoorweg bedraagt echter resp. 6.500 en 265.000. Graanexport kost in de Ver. Staten $\frac{7}{10}$ cent per ton-mijl, in China 8 à 18 cent Mex.

De spoorwegpolitiek is in China niet zeer gelukkig geweest.¹⁾ Men heeft vaak concessies op zoodanige wijze verleend, dat de verdere ontwikkeling der spoorwegen werd tegengegaan ten bate van één, en ten nadeele van vele andere belangen. Wil men de schatten van China openleggen, dan zal men — meent de schrijver — de spoorwegen moeten internationaliseeren en de verschillende interessensferen dienen op te ruimen. Dan pas kunnen de honderduizenden mijlen vruchtbaar land tot ontwikkeling komen. Aan dit spoorwegvraagstuk is nog een technische zijde verbonden. In Amerika is men van meening, dat electriciteit der spoorwegen de exploitatiekosten belangrijk zal verminderen. Van dit voordeel zal China ineens kunnen profiteren wegens de ontzaglijke mogelijkheden, electriciteit door waterkracht te verkrijgen. Daarnaast bezit het land nog vele goede waterwegen. Per 10.000 inwoners heeft China 1,3 mijl telegraaflijn (Japan 4,6, Ver. Staten 22,6).

Naast deze verbeteringen in de verkeersmiddelen treden de noodzakelijke verbeteringen in landbouw en industrie op den voorgrond. De landbouw is de basis van China's rijkdom. 70 pCt. der bevolking leeft er van (Ver. Staten 44 pCt.). Men zal den landbouw kunnen helpen door ontwikkeling van het landbouwcrediet en coöperatie. Vooral de theecultuur gaat een ongekenden bloei tegemoet. Zoo rekent men op een belangrijke stijging der vraag in Amerika, daar men meent, dat thee goede kansen heeft de alcohol in het dagelijksch leven te vervangen. Het blijft echter noodzaak voor de Chineesche theeverbouwers en handelaars rekening te houden met de concurrentie van Japan, Britsch-Indië, Ceylon en Java.

Naast de theecultuur is de zijdecultuur van zeer groot belang. Amerika betreft jaarlijks uit China voor

¹⁾ Men zie het werk van Dr. J. Nederbragt: *Pénétration Pacifique in China*.

§ 25.000.000 ruwe zijde. De tarwecultuur vindt een spoorslag tot ontwikkeling in de moderne meelin-dustrie. Hier kan coöperatie veel verbetering brengen, daar nu de tarwe, zooals ze aan de molens wordt afgeleverd, een mengsel is van alle kwaliteiten tengevolge van het groote aantal tusschenpersonen, welke de tarwe in hoeveelheden van verschillende grootte van de kleine verbouwers opkopen. De jaarlijksche productie bedraagt circa 200.000.000 bushels of $\frac{1}{4}$ van de productie der Vereenigde Staten. Ook de soya-boon is voor China een belangrijk product. In 1917 exporteerde het land voor 63.270.000 taels (een tael = f 3,25). Van niet te onderschatten waarde is nog de grondnoot. China exporteerde hiervan vóór den oorlog 70.000 tons en 50.000 tons grondnotenolie.

Een bijproduct van den landbouw zijn de eieren, waarvan de export in gedroogden vorm geschat wordt op 350.000.000 pond per jaar. De veeteelt kan nog veel verbeterd worden. Er is geen noemenswaardige zuivelindustrie in China. Voor de olie- en vetindustrie belooft China een groot producent te worden van grondnoten, sesamzaad, katoenzaad, raapzaad.

Ook als katoenproducent neemt China reeds een plaats in met 2.500.000 balen van 500 pound (Amerika 12.500.000). Voor de ontwikkeling der katoenindustrie werd dan ook de laatste jaren flink gewerkt. Zulks is van zeer veel belang, daar katoengoe-deren zoowat $\frac{1}{4}$ van China's geheelen import uitmaken. Op het oogenblik zijn er in China 1.300.000 spinnen (Japan 3.000.000, Vereenigde Staten 33.000.000, Engeland 52.000.000). De heer Arnold meent te mogen aannemen, dat binnen eenige tientallen van jaren China wel 30 à 40 millioen spinnen zal bezitten.

China is ook gezegend met een rijken voorraad kolen en ijzererts, de twee hoofdvereischten voor de ontwikkeling der industrie. Doch deze schatten moeten nog vrijwel geheel worden ontsloten. In 1917 werden 14.000.000 tons kolen ingevoerd, terwijl het land zelf 20.000.000 ton produceert. Men vermoedt, dat er aanzienlijk meer kolen aanwezig zijn dan in de Vereenigde Staten, die in 1918 650.000.000 tons produceerden. De aanwezige voorraad ijzererts wordt geschat op 700.000.000 tons. Verder in den bodem zijn tin en antimoniüm in niet onbelangrijke mate aanwezig.

Dat, ten spijt van dit alles, de Chineesche industrie nog eerst zoo weinig ontwikkeld is kan ook nog blijken uit de weinige bescherming en aanmoediging, welke uitvindingen daar te lande voorhands onder-vinden, zegt de heer Arnold. In de Ver. Staten worden jaarlijks 40.000 patenten uitgereikt, in China ontbreekt eene patentregeling nog.

Van zeer groot belang is, dat de intellectueele Chineezzen zich bewust zijn van de mogelijkheden, welke de toekomst hun biedt en — zoo eindigt het opstel dat wij hier resumeerden — besloten zijn, met de hulp van het Westen, hun land een plaats te geven in de rij der bloeiende beschaafde naties. F. C.

AANTEKENINGEN.

De Kamer van Koophandel in het Buitenland. — In een recent nummer van „the Economist” vinden wij een berichtje, dat een goede illustratie geeft van het werk, dat door de Nationale Kamers van Koophandel in den vreemde verricht kan worden en wellicht de aandacht zal vinden van de lezers, waar in den laatsten tijd ook h.t.l. deze instellingen zoozeer in het centrum der belangstelling gestaan hebben. Men zal zich herinneren, dat Spanje zijn handelsverdrag met ons land heeft opgezegd — wij verwijzen naar pag. 91 van dezen jaargang. — De handelsverdragen van Spanje loopen alle in September a.s. af. Het is de bedoeling, naar gezegd wordt, het Spaansche tarief van invoerrechten vervolgens te herzien. „The British Chamber of Commerce in Spain” is nu actief geworden en heeft het

volgende aan de redactie van „the Economist” be-richt. Door het Spaansche Gouvernement is reeds een commissie ingesteld om de kwestie der herziening van de douane-tarieven te bestudeeren en een ontwerp voor te bereiden dat aan de Cortes zal worden voorgelegd. De vorengenoemde Britsche Kamer van Koophandel heeft in verband hiermede uit haar mid-den een sub-commissie gevormd om een overzicht te verkrijgen van de invloeden, die het huidige of eventueel toekomstige toltarief in Spanje op de belangen van het moederland uitoefent resp. uitoefenen zal. De Kamer wil door de Kamers van Koophandel in Engeland zelve omstandigheden, die bij de aangelegenheid in kwestie zullen gelden, onderzocht zien. Een streven de rechten bovenmatig te verhoogen, meent de Kamer in Spanje te moeten voorzien. Door een splitsing van het onderzoek zou men spoedig over resultaten kun-nen beschikken. Zoo zou b.v. de Kamer van Koophan-del te Bradford zich bezig kunnen houden met de mate, waarin de wollen textielbranche door een ver-hooging van het Spaansche tarief zou worden getrof-fen; de Kamer te Manchester zou zich kunnen bezig-houden met de belangen van den katoenhandel, die te Sheffield met die betrekking hebbende op ijzer- en staalproducten. Ten slotte schijnen de Kamers te Birmingham en Leeds inzonderheid aangewezen om te onderzoeken hoe de voortbrengselen van de metaal-industrie en machinefabrieken bij hun afzet getroffen zullen worden. Een Engelsche bewerking van het huidige Spaansche tarief kan men voor f 0,22½ bij de Engelsche „Landsdrukkerij” koopen. Het ontwerp van de Spaansche herzieningscommissie wordt in October bij de Cortes ingewacht.

De Engelsche handel in het eerste halfjaar van 1919. — De „Board of Trade” heeft sinds het sluiten van den Wapenstilstand de Engelsche statistiek van In- en Uitvoer weder met veel gegevens uitgebreid, zoodat hoeveelheds- en waarde-cijfers weder ter vergelijking beschikbaar zijn. De Engelsche Economist heeft daarom de uitgifte van het kwartaalsgewijs „Overseas-trade-supplement” hervat. Bij het nummer van 19 Juli was het supplement voor het eerst weder gevoegd. De cijfers van den Board of Trade voor het eerste halfjaar 1919 geven gelegenheid tot het samenstellen van het hiervolgende overzicht, dat een beeld kan geven van de mate, waarin de Britsche overzeesche handel zich reeds weder na het beëindigen der vijandelijkheden heeft kunnen herstellen. Allereerst volgt hier een verge-lijking, in ponden sterling, van de maanden Januari tot Juni in 1918 en 1919.

	Juni 1918	Juni 1919	Vershil in Juni 1919
Invoer ..	101.544.719	122.945.655	+ 21.400.936 + 21,0 %
Br. uitv..	45.026.231	64.562.346	+ 19.536.115 + 43,3 %
Wederuitv.	2.114.777	11.964.079	+ 9.849.302 + 466,8 %
Tot. uitv.	47.141.008	76.526.425	+ 29.385.417 + 62,0 %
Inv.saldo	54.403.711	46.419.230	- 7.984.481 - 14,6 %

Van belang is vooral, dat het importsaldo vermind-erd is, waaruit dus blijkt, dat de herleving van den exporthandel voldoende was om de aanzienlijke ver-grooting in evenwicht te houden, die uit den aard der zaak door den zeer noodigen invoer van aanzien-lijke hoeveelheden grondstoffen plaats heeft gevonden. Voorts is van veel beteekenis de belangrijke wijziging ten goede in den zoogenaamden entrepôt-handel, die — zooals men weet — in de laatste jaren van den oorlog bijna geheel had stilgestaan. Nu de vrede ge-teekend is, kan een overzicht gegeven worden van de cijfers van Engeland in het verloop van den oorlog. Het volgende staatje is ontleend aan de Economist, die naast de gegeven cijfers plaatst zijn indexcijfers voor de medio van de overeenkomstige tijdvakken. „As a rough reminder” — zegt het blad — van den invloed op waarde-cijfers der groote veranderingen in het prijsniveau. (De cijfers zijn in duizenden afge-rond en drukken ponden sterling uit.)

	Totaal invoer	Totaal uitvoer	Invoer saldo	Index- cijfer
1914 Aug./December..	261.368	159.231	102.137	2732
1915.....	851.893	483.931	367.462	3250
1916.....	949.153	604.155	344.998	4213
1917.....	1.064.165	596.757	467.408	5616
1918.....	1.316.151	532.364	783.787	6105
1919 1ste halfjaar....	717.034	390.190	326.844	5708

Indien men de halfjaars-cijfers van 1919 met die van 1918 vergelijkt, blijkt dat in het laatst verlopen tijdvak voor £ 80 mill. voedingsmiddelen en grondstoffen werden ingevoerd en rond £ 14 mill. minder bij de rubriek geheel of gedeeltelijk bewerkte goederen. Aan de exportzijde waren voedingsmiddelen en grondstoffen £ 26 mill. hooger vergeleken met 1918, terwijl de fabrikaten £ 66 mill. hooger waren.

BOEKAANKONDIGING.

A. G. Boissevain. *Loonen en Wisselkoersen*. N.V. Drukkerij Jacob van Campen 1919. 39 blz.

De schrijver, die zich reeds in een vorig geschrift als tegenstander van de quantiteitstheorie had doen kennen, richt in deze bladzijden opnieuw een directen aanval tegen deze theorie. In het geschrift is veel, dat overweging waard is. In deze tijden is in de economisch-wetenschappelijke wereld en den sterk uitgedijden kring van belangstellenden daaromheen aan vragen, betrekking hebbend op de waarde van het geld en den invloed van veranderingen in die waarde op de verdeling der goederen, een bijzondere belangstelling gegeven. Die belangstelling, hoe gerechtvaardigd op zich zelf, kan inderdaad den schrijver hebben gewekt, als zouden „oorzaken bij het geld gelegen” — een begrip, dat de schrijver zelfs zonder wezenlijken zin acht — in het prijsstijgingsproces van deze jaren de sterkste stuwende kracht hebben geoefend. De schrijver wijst daartegenover op den kringloop: goederenschaarschte, prijsstijging, loonstijging, een proces, dat, zoolang de goederenschaarschte blijft aanhouden, voortdurend verderen voortgang heeft en in zijn nasleep de behoefte aan ruilmiddel voortdurend doet aanzwellen en dat op zich zelf voldoende verklaring schijnt te geven van wat plaats vond.

Aan deze uiteenzetting verbindt de schrijver zijn reeds genoemden aanval op de quantiteitstheorie. De vraagstukken, die hij hiermede aanroert, zijn van te diepgaanden aard, dan dat zij hier in enkele regels kunnen worden besproken. Dit zou ik er echter van willen zeggen, dat de schrijver het zich in zijn bestrijding wel wat al te gemakkelijk maakt. Een zoo eenvoudige absolute voorstelling als de schrijver geeft van de door hem aangevochten theorie zal hij in ernstig-wetenschappelijke beschouwingen van dezen tijd niet licht meer aantreffen. Hij zal daar de erkenning vinden, dat de papieruitgifte tegen partiële gouddekking en nog meer de toeneming van chèques en giroverkeer in het vraagstuk van de waarde van het geld elementen hebben ingebracht, die de oude eenvoudige hoeveelheidsredeneering niet zonder meer voor onzen tijd bruikbaar doen zijn. Hij zal daarin tevens het nauw verband tusschen wijzigingen in de waarde van het geld en de koopkracht der bevolking erkend vinden, zij het niet in den eenzijdigen, uitsluitend op de koopkracht den nadruk legenden vorm, waarin zulks door den schrijver geschiedt. En wellicht ware ook nog deze reserve te maken, dat de kern van waarheid, die velen en daaronder ook de schrijver dezer aankondiging voorshands nog in de quantiteitsgedachte meenen aan te treffen, voor haar feitelijke goedwerking een langdurig tijdperk en een gevoelig, aan het vrije spel der economische krachten onderworpen verkeer tot voorwaarden heeft. Hoe dit evenwel zij, een discussie wordt hier niet beoogd.

In het voorwoord drukt de schrijver de vrees uit, dat bij aanbieding van zijn „onpopulaire denkbeelden” aan een tijdschrift, hij kans zoude hebben geloopt

op weigering. Zou inderdaad voor die vrees gegronde reden hebben bestaan? De toon van het geschrift moge van tijd tot tijd een weinig afwijken van dien, welken men het liefst in een bespreking van een vraagstuk als dit zoude willen aantreffen, het standpunt, dat de schrijver in zijne, overigens voor een eenigszins diepgaand betoog wel wat korte beschouwingen, inneemt, kan toch waarlijk voor die vrees geen reden geven.

B.

Mr. Dr. J. H. R. Sinnighe Damsté.
De wet op de Inkomstenbelasting.
Zwolle. W. E. J. Tjeenk Willink, 1919.

Op onze fiscale wetten bestaan tal van commentaren, die elk min of meer uitvoerig, min of meer oppervlakkig een onderdeel van het belastingstelsel behandelen. Een bonte verzameling, zonder eenheid van behandeling, een doolhof voor wie bij zijn contact met den fiscus voorlichting behoeft.

Het is daarom een goed denkbeeld van Prof. Mr. J. Ph. Suyling om over te gaan tot het uitgeven van een serie werken over het Nederlandsch Belastingrecht, werken, voor het schrijven waarvan hij zich de medewerking heeft verzekerd van bij uitstek deskundigen, terwijl hij zelf naast het schrijven van een der onderdeelen de hoofdleiding op zich heeft genomen, ten einde in het geheel eenheid en evenwicht te brengen en te behouden.

Het eerste deel van de serie, het aan hoofde dezes genoemde werk, doet van het geheel de beste verwachtingen koesteren. Het behandelt de nog tamelijk nieuwe, vrij ingewikkelde wet op de inkomstenbelasting op eene wijze, die duidelijk toont, dat deze wet voor den schrijver wel tal van moeilijkheden, maar geen duisterheden in zich sluit. Dit commentaar op onze belangrijkste permanente belastingwet onderscheidt zich zeer gunstig van de reeds bestaande en door beknoptheid en door uitgebreide behandeling van de essentiële gedeelten. Terwijl andere schrijvers zich tevreden stellen met enkele opsomming van citaten uit Kamerstukken, ministerieele voorschriften en jurisprudentie, de onbelangrijke beslissingen niet supprimeeren en de algemeene beteekenis van sommige, in schijnbaar speciale kwesties gewezen arresten niet naar voren brengen, bespreekt Mr. Damsté de algemeene beteekenis der wetsbepalingen aan de hand van litteratuur en jurisprudentie, maakt hij zoowel van het artikel als van de rechterlijke uitspraak de bedoeling duidelijk, geeft hij zijn boek groote instructieve waarde.

Om een voorbeeld te noemen, het arrest van den Hoogen Raad van 29 Maart 1917 (B. No. 1672), waarbij als opbrengst van een boschbedrijf wordt beschouwd „hetgeen het aanwezige op stam staande hout bij het einde van het jaar meer waard is, dan bij het begin, na aftrek der jaarlijksche lasten en kosten, terwijl, wanneer er in een jaar hout gekapt is, de opbrengst daarvan wel onder de opbrengst der onderneming over dat jaar moet worden opgenomen, doch niet dan na aftrek van de waarde van dat hout bij den aanvang van het jaar,” dit arrest heeft voor Mr. Damsté een verdere strekking dan alleen voor het boschbedrijf: hij ziet daarin het algemeene beginsel uitgesproken, dat vermeerdering van voorraad vermeerdering van winst beteekent.

Op tal van plaatsen geeft de schrijver zulk een breeden kijk op de beteekenis van de bepalingen en beslissingen, waarbij het steeds opvalt, hoezeer hij zich rekenschap heeft gegeven van de opvattingen van het praktisch handelsleven. Waar de jurist en de ambtenaar door hun denkwijze en opvattingen den koopman niet zelden prikkelen, daar is het een gelukkig verschijnsel, dat deze hoofdambtenaar, wiens werk zonder twijfel ook den belastingambtenaar tot leidraad zal strekken, er naar heeft getracht, de begrippen van den handel zooveel mogelijk te benaderen. Iets, waarin hij over het algemeen zeer wel is geslaagd.

Hoezeer Mr. Damsté ook met de begrippen van het dagelijksch leven wenscht rekening te houden, blijkt ook op blz. 47, waar hij Prof. Van Gijn's opvatting bespreekt, „dat op grond van Böhm-Bawerks agiotheorie tusschen kapitaaltoeneming en kapitaalopbrengst geen verschil in wezen zou zijn.” Theoretisch wordt dit door Mr. Damsté toegegeven, maar hij huivert er voor, om „het inkomensbegrip uit te breiden ver buiten de grenzen, welke de practijk des levens er aan stelt.”

Zou ditzelfde argument niet kunnen worden aangevoerd tegen de brongewijze belastingheffing? De practijk des levens voelt voor retrospectieve belastingheffing en kan zich moeilijk indenken in het systeem van begrooting der jaarlijksche opbrengst van een bron, die nog geen jaar opgebracht heeft. Omtrent deze materie geeft de schrijver niet zijn eigen meening te kennen, welke op tal van andere punten de behandeling juist zoo aantrekkelijk maakt.

Dit alles over de artikelsgewijze behandeling van de wet, welke het zwaartepunt van het werk uitmaakt (blz. 40 t/m. 329).

Minder gelukkig lijkt mij de inleiding, handelende over het Nederlandsch Belastingstelsel en de geschiedenis der wetgeving. Daarin stelt de schrijver als doel van den belastingwetgever, reeds in 1821, voorop de belasting naar draagvermogen of wegens vermeerdering van draagvermogen en verklaart hij het eerst in 1892/93 tot stand komen van een (gesplitste) inkomstenbelasting uit technische bezwaren tegen belasting van niet uiterlijk zichtbare bronnen van inkomen. De oudere belastingtheorieën (het prestatie- en het verzekeringsbegrip), gebaseerd op de staatsleer van het maatschappelijk kontrakt, laat de schrijver geheel onbesproken, hoewel die leer in den tijd, dat alleen grondbelasting en patentbelasting (naast invoerrechten en accijnzen) werden geheven, de wetgeving onmiskenbaar heeft beïnvloed. Zelfs de Gemeentewet geeft in het slot van art. 240 nog blijk, dat in het midden der vorige eeuw het ruilbegrip ter verklaring der belastingen nog bestond. En diezelfde wet geeft blijk, dat ten tijde van de heerschappij der „Manchester liberalen” de gedachte „belasting naar draagvermogen” toen nog weinig algemeen was, waar zij in art. 243—IV het ontbreken van progressie bij de gemeentelijke inkomstenbelastingen als regel stelde.

Intusschen, de groote waarde van het werk ligt, zooals gezegd, in de commentaren op de verschillende wetsartikelen, waarbij een zeer uitgebreide inhoudsopgave aan het eind den gebruiker een gemakkelijker overzicht verschaft. Waar de toepassing der belastingwetgeving tegenwoordig wetenschappelijker en bewuster geschiedt dan voorheen en de verhooging der tarieven het belang van juiste aanslagen vergroot, zal de belastingplichtige meer dan vroeger naar een werk moeten grijpen, dat hem de ingewikkelde wet verklaart. Het boek van Mr. Damsté zal hem daarvoor een uitmuntende vraagbaak zijn.

P.

OVERZICHT VAN TIJDSCHRIFTEN.

De Economist. — 's-Gravenhage, Juli 1919.
Prof. Dr. C. A. Verrijn Stuart, De Vrede; Mr. G. G. Pekelharing, De gerantsoeneerde distributie en de omzet van de winkeliers; Dr. P. Endl, Een Zwitsersche theorie der voedselvoorziening; A. Polak, Nieuwe verschuiving van mannelijke en vrouwelijke arbeidskrachten.

Journal des Economistes. — Parijs, 15 Juli 1919.

Yves-Guyot, Le traité de Versailles; Y.-G.-Les meneés socialistes et les nationalisations; M. Kébedgy, La question de Constantinople et les intérêts de la France; G. Delamotte, Le mouvement des prix avant et depuis la guerre; W. M. J. Williams, Notes complémentaires concernant les finances publiques de la Grande Bretagne (1919—1920); Fr.

Mathews, Une politique du change; G. Schelle, Une entreprise d'origine française aux Etats-Unis; A. Barriol et I. Brochu, L'emprunt municipal de la ville de Paris en 1919.

The Journal of political economy. — Chicago, Juni 1919.

A. M. Bing, The work of the wage-adjustment boards; E. F. Lloyd, The american automatic tool; E. G. Nourse, The place of agriculture in modern industrial society I; Ch. Piez, The development of our merchant marine.

The American economic review. — Princeton, Juni 1919.

G. Roy and G. C. Blakey, The revenue act of 1918; G. H. Knibbs, Consideration of the proposal to stabilize the unit of money; I. Fisher, Rejoinder by Professor Fisher; D. J. Tinnes, An american standard of value; T. Frank, Agriculture in early Latium; A. S. Dewing, The purposes achieved by Railroad reorganization; D. J. Tinnes, Communication: experimental definitions; P. D. Converse, The canned salmon industry; J. H. Parmelee, Proposals for a solution of the railway problem; J. H. Parmelee, Annual report of the director general of railroads; P. H. Douglas, Methods of computing labor turnover; I. Fisher, The equation of exchange for 1918.

The Bankers' Magazine. — Londen, Juli 1919.

Financing peace; The banking half year; After the war; the reconstruction period; The Scottish banking outlook; Progress of banking in Great Britain and Ireland during 1918.

MAANDCIJFERS.

EMISSIES IN JULI 1919.

Staatsleeningen	f 180.900.000,—
zijnde:	
Nederlandsch-Indië	f 180.000.000,—
6 % obl. à 100½ %.	
Provinc. en Gemeentelijke leeningen ..	5.888.190,—
zijnde:	
Noord-Holland	f 4.914.000,— 5½ %
obl. à 100 %.	
's-Hertogenbosch	f 500.000,— 5 %
obl. à 95¼ %.	
Soest	f 66.000,— 5½ % obl. à 99 %.
Harderwijk	f 440.000,— 5½ % obl.
à 97¼ %.	
Bank- en Crediet-instellingen	28.445.000,—
zijnde:	
Incasso-Bank	f 2.000.000 aand. à 127 %.
N. V. Scheurleer & Zoonen's Bank	f 1.000.000,— aand. à 103 %.
Bank-Associatie Wertheim & Gompertz 1834 en Credietvereniging 1853	f 2.500.000,— aand. à 110 %.
Geldersche Cred. vereen.	f 1.500.000,— aand. à 150 %.
C. V. De Maas- en Waalsche Bank, firma Kneppert & Cie	f 300.000,— aand. à 125 %.
Nederlandsche Handel-Maatschappij	f 10.000.000,— aand. à 195 %.
Hypotheekbanken (Scheepsverband Maatschappijen)	750.000,—
zijnde:	
Maatschappij voor Scheepscrediet	f 750.000,— 5½ % pandbr. à 100 %.
Industriele Ondernemingen	45.347.875,—
zijnde:	
N. V. Machinefabriek „Jaffa” voorh. Louis Smulders & Co.	f 500.000,—
8 % 1e hyp. obl. à 100 %.	
Eerste Nederl. Kogellager- en Schroevenfabriek	f 250.000,— aand. à 120 %.
Transporteeren ..	f 261.331.065,—

	Transport.. f 261.331.065,—
N. V. Koninkl. Pharm. Fabriek v/h. Brocades & Stheeman	f 510.000,— aand. à 125 %.
N. V. Intern. Kapok-Maatschappij v/h. v. Aarsen & v. Gelder	f 500.000,— aand. à 115 %.
N. V. Nederl. Edelmetaal Bedrijven Van Kempen, Begeer & Vos	f 2.700.000,— 6 % cum. pref. winstd. aand. à 100 %.
Industriele Maatschappij Palembang	f 237.500,— aand. à 125 %.
Van den Bergh's Fabr.	f 16.000.000,— 6 % cum. pr. winstd. aand. à 100 %.
N. V. Chemische fabriek „Gembo”	f 700.000,— aand. à 120 %.
N. V. Machinefabriek Braat I. C.	f 500.000,— aand. à 135 %.
N. V. Anton Jurgens' Vereen. Fabrieken	f 3.302.000,— aand. à 175 %.
	f 7.000.000,— 6 % cum. pref. aand. à 100 %.
	f 8.400.000,— 6 % cum. pref. winstd. aand. à 100 %.
Hollandische Kunstzijde Industrie	f 1.300.000,— aand. à 100 %.
N. V. Mij. tot Expl. van Cacao- en Chocoladefabrieken v/h. Erven Caspar Flick.	f 100.000,— aand. à 105 %.
	f 150.000,— 6 1/2 % cum. pref. winstd. aand. à 100 %.
Cultuurondernemingen, Handelsverenigingen en Handelsvenn.	3.125.000,— zijnde:
Handelsvereniging „Amsterdam”	f 2.500.000,— aand. à 100 %.
Mij. voor Voortzetting der zaken van Deutekom & Waal te Bandoeng	f 500.000,— aand. à 125 %.
Mijnbouw-Ondernemingen	3.950.000,— zijnde:
Mij. tot Expl. van Limburgsche Steenkolenmijnen	f 4.000.000,— 5 1/2 % obl. à 98 3/4 %.
Scheepvaart-Maatschappijen	8.250.000,— zijnde:
Koninklijke Hollandische Lloyd	f 5.000.000,— aand. à 165 %.
Diversen	1.168.750,— zijnde:
Parochiekerk van het Allerheiligste Sacrament te Delft	f 250.000,— 4 1/2 % obl. à 100 %.
R. K. Jongens- en Meisjesschool te Assendelft	f 250.000,— 5 % obl. à 100 %.
„Luxor” Mij. tot Expl. van Bioscooptheaters, hotels, restaurants enz.	f 100.000,— aand. à 100 %.
N. V. Gemeenschappelijk Eigendom tot Expl. van Woon- en Winkelhuizen	f 500.000,— 6 % cum. pref. winstd. aand. à 100 %.
N. V. Nederl. Transport-Verzekering-Mij.	f 500.000,— aand. à 110 % (waarop te storten 12 1/2 %).
Totaal	f 277.824.815,—
Totaal der emissies in Januari ..	f 351.300.909,—
Februari ..	32.726.200,—
Maart	35.629.547,50
April	16.512.875,—
Mei	42.243.720,—
Juni	80.519.075,—
Juli	277.824.815,—
Algemeen Totaal	f 836.757.141,50
terwijl voorts ook hier te lande gelegenheid bestond tot inschrijving op de uitgiffen van £ 268.800,— aand. North Caucasian Oilfields à 100 % en \$ 5.000.000,— 7 % cum. pref. aand. General Cigar Co. v/h. United Cigar Manufacturers Company à 110 %.	

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

BANKDISCONTO'S.

	2 Aug. 1919	20 Juli 1914
Ned. { Disc. Wissels. 4 1/2 sedert 1 Juli '15	3 1/2 sedert 23 Mrt. '14	
Bank { Bel. Binn. Eff. 4 1/2 " 1 " '15	4 " 23 " '14	
{ Vrsch. in R.C. 5 1/2 " 19 Aug. '14	5 " 23 " '14	
Bank van Engeland 5 " 5 Apr. '17	3 " 29 Jan. '14	
Duitsche Rijksbank 5 " 23 Dec. '14	4 " 5 Febr. '14	
Bank van Frankrijk 5 " 21 Aug. '14	3 1/2 " 29 Jan. '14	
Oostenr. Hong. Bk. 5 " 12 Apr. '15	4 " 12 Mrt. '14	
Nat. Bank v. Denem. 5 1/2 " 4 Jan. '19	5 " 6 Febr. '14	
Zweedsche Rijksbk. 6 " 13 Juni '19	4 1/2 " 6 " '14	
Bank v. Noorwegen 5 1/2 " 11 Mei '19	4 1/2 " 11 " '14	
Zwitsersche Nat. Bk. 5 1/2 " 3 Oct. '18	3 1/2 " 19 " '14	
Belgische Nat. Bk. 4 " 12 Juni '19	4 " 30 Jan. '14	
Bank van Spanje .. 4 " 22 Mrt. '17	4 1/2 " 24 Sept. '03	
Bank van Italië .. 5 " 10 Jan. '18	5 " 9 Mei '14	
Feder. Res. Bk. N.Y. 3 1/2-4 1/2	—	
Javasche Bank.... 3 1/2 " 1 Aug. '09	3 1/2 " 1 Aug. '09	

OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen Part. disconto	Berlijn Part. disconto	Parijs Part. discont.	N. York Call-money
	Part. disconto	Prolongatie				
1 Aug. '19	3 7/8	4	3 5/8 1)	4-5/8	—	4 3/4-5
28 J.-1 A. '19	3 7/8-4 2)	3 1/2-4	3 5/8	4-5/8	—	4 3/4-16
21-25 J. '19	3 5/4-7/8	3-1/2	3 9/10-5/8	4-5/8	—	5 1/2-7
14-18 J. '19	3 3/4-4	3 1/2-4	3 7/8-9/8	4-5/8	—	6-7 1/2
29 J.-3 A. '18	2 1/2	2 1/2	3 17/32	4-5/8	—	3 1/2-6
30 J.-4 A. '17	2-1/8	2 1/2-3	4 3/8-1 3/8	4-5/8	—	1 1/2-2 1/2
20-24 Juli '14	3 1/8-3 1/16	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

1) Noteering van 2 Augustus.
2) Het particulier disconto der gemeentewissels was in de afgelopen week 3/4-1 1/8 pCt. hooger.

WISSELKOERSEN.

WISSELMARKT.

Londen over het algemeen aangeboden, hoofdzakelijk uit Zwitserland en Skandinavië. België, met uitzondering van Vrijdag, trad als flink koper op. Het gevolg was de buitengewone rijzing van den Zwitserschen frank van 46.80 op 47.90 (slot heden 47.65 eerder aangeboden) en de daling van den Belgischen koers van 35.50 op 34.75, met een herstel op 35.15 (heden slot 35 brief). Londen eindigde ten slotte 11.56 latend. Dollar-noteering 2.65-2.64-2.65 1/2.

Parijs na aangeboden te zijn, weder iets beter 36.60-36-36.40. Slot heden 36.25 brief.

Kopenhagen flauw 59.10-58.45, hoofdzakelijk veroorzaakt door het plaats van Marken in Denemarken.

Markenkoers daalde tot 14.40, niettegenstaande er ook nu weder beduidende orders voor buitenlandse rekening werden uitgevoerd. Slot na 16 1/2 gedaan, ca. 15.50.

Oostenrijksche kronen met weinig zaken ook aangeboden 7 1/4-6 1/4. Ditzelfde valt ook van de Tsjechische kronen te vermelden 13 1/2-12 1/4. Spanje eerder aangeboden met weinig koopers 50 1/4-50.40.

Buenos Aires stationair 111-112.

KOERSEN IN NEDERLAND.

Data	Londen *)	Parijs *)	Berlijn *)	Weenen *)	Brussel **)	New York **)
28 Juli 1919..	11.60	36.60	16.60	7.25	35.47 1/2	2.65 3/4
29 „ 1919..	11.59	36.40	15.75	7.—	35.07 1/2	2.64 3/4
30 „ 1919..	11.59	36.15	15.32 1/2	6.80	34.75	2.64 1/2
31 „ 1919..	11.58 3/4	36.10	14.45	6.65	34.80	2.64 7/8
1 Aug. 1919..	11.57 1/2	36.45	15.37 1/2	6.50	35.30	2.65 1/2
2 „ 1919..	—	—	—	—	—	—
Laagste d. w. 1)	11.55	35.95	14.20	6.25	34.60	2.63 1/4
Hoogste „ „ 1)	11.61	36.75	16.90	7.25	36.80	2.66
25 Juli 1919..	11.64 1/2	37.—	16.—	7.50	35.85	2.64 1/2
18 „ 1919..	11.56	37.—	17.05	8.—	35.90	2.64 1/2
Muntpariteit..	12.10 5/8	48.—	59.26	50.41	48.—	2.48 3/4

*) Noteering te Amsterdam. **) Noteering te Rotterdam.

1) Particuliere opgave.

Data	Stock-holm*)	Kopen-hagen*)	Chris-tiania*)	Zwitser-land*)	Spanje 1)	Batavia 1) telegrafisch
28 Juli 1919	65.50	59.05	62.90	46.90	50.60	99 7/8-100 3/8
29 " 1919	65.55	59.10	63.—	47.45	50.50	99 7/8-100 3/8
30 " 1919	65.60	59.—	63.—	47.70	50.10	99 7/8-100 3/8
31 " 1919	65.75	59.10	62.85	47.50	50.40	99 7/8-100 3/8
1 Aug. 1919	66.15	58.75	62.90	47.45	50.40	99 7/8-100 3/8
2 " 1919	—	—	—	—	50.40	99 7/8-100 3/8
L'ste d. w. 1)	65.40	58.70	62.30	46.70	50.—	99 7/8
H'ste " " 1)	66.30	59.30	63.20	48.—	50.80	100 3/8
26 Juli 1919	65.85 2)	59.05 2)	62.60 2)	46.80 2)	50.60	99 7/8-100 3/8
18 " 1919	65.40	59.85	63.—	46.90	51.—	99 7/8-100 3/8
Muntpariteit	66.67	66.67	66.67	48.—	48.—	100

*) Noteering te Amsterdam. 1) Particuliere opgave. 2) Noteering v. 25 Juli.

KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. 4 Rm.)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
2 Aug. 1919	4.36.—	7.29	nom.	37 1/2 1)
Langste d. week..	4.36.25	7.17	nom.	37 3/8
Hoogste " " ..	4.38.—	7.29	nom.	37 1/2
26 Juli 1919	4.35.50	7.20	nom.	37 3/4 2)
18 " 1919	4.39	6.98	nom.	37 7/8 3).
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/16

1) Noteering van 1 Augustus. 2) idem van 25 Juli. 3) idem van 14 Juli.

KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP LONDEN.

Plaatsen en Landen	Noteerings-eenheden	18 Juli 1919	26 Juli 1919	Tijdspek 28 Juli-2 Aug. 1919		2 Aug. 1919
				Laagste	Hoogste	
Alexandrië..	Piast. p. £	97 15/32	97 7/16	97 7/16	97 7/16	97 7/16
*B. Aires 1)	d.p.gd.pes.	53	52 3/8	52 3/16	53	52 3/8
Calcutta	sh/d.p.rup.	1/8 1/32	1/8 1/32	1/8	1/8 1/10	1/8 1/32
Hongkong ...	id. p. \$	3/6 3/4	3/6 3/4	3/6 3/4	3/7 1/4	3/7 1/4
Lissabon	d. p. escudo	30 1/4	29	28	29 3/4	28 1/4
Madrid	Peset. p. £	22.89	22.82	22.74	22.95	22.79
*Montevideo 1	d.p.peso	56 3/4	56 3/8	55 5/8	56 1/2	56 1/4
Montreal....	\$ per £	4.52	4.52	4.54	4.58	4.57 1/2
*R.d.Janeiro.	d.p.milr.	14 19/32	14 19/32	14 9/16	14 3/8	14 9/16
Rome	Lires p. £	37.50	37.64	37.40	37.75	37.64
Shanghai ...	sh/d.p.tael	5/5	5/6	5/5 1/2	5/6	5/5 1/2
Singapore ..	id. p. \$	2/4 7/32	2/4 7/32	2/4 1/8	2/4 5/16	2/4 7/32
*Valparaiso..	d. p. pap. p.	10 15/32	10 1/4	9 15/16	10 1/16	10 1/32
Yokohama ..	sh/d.p.yen	2/3 3/4	2/3 3/4	2/3 3/8	2/4	2/3 3/16

* Koersen van den dag voorafgaande aan de data in het hoofd vermeld. 1) Telegrafisch transfert. 2) Noteering van 4 Juli.

GOUD EN ZILVER.

Sedert 29 Juli 1918 worden de dagelijksche ontvangsten en onttrekkingen van goud door de Bank van Engeland tijdelijk niet bekend gemaakt.

NOTEERING VAN ZILVER.

Noteering te Londen		te New York	
2 Aug. 1919.....	56 1/2	108 1)	
26 Juli 1919.....	55	106 1/2	
18 " 1919.....	54 1/4	105 1/2	
12 " 1919.....	53 1/4	106 1/8	
3 Aug. 1918.....	48 2)	99 5/8	
4 Aug. 1917.....	41	80 3/4 3)	
20 Juli 1914.....	24 15/16	54 1/8	

1) Noteering van 1 Aug. 2) id. van 2 Aug. 1918. 3) id. van 3 Aug. 1917.

N. U. M.

Weekstaat der Nederlandsche Uitvoermaatschappij. Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Banklers	Buttenl. Schatkistbilj.	Debet Diverse reken. 1)	5 p.Ct. Schuld-brieven	Credit Diverse reken. 1)
31 Juli 1919..	2.415	58.650	771	17.164	40.783
24 " 1919..	3.110	58.650	727	17.164	40.437
17 " 1919..	3.153	58.650	658	17.164	39.149
10 " 1919..	3.307	58.650	646	17.164	38.879
31 Juli 1918..	14.618	19.100	53.100	14.243	67.348

1) Beide rekeningen omvatten, behalve garantiewissels in portefeuille tot het bedrag der buitenl. schatkistbiljetten, in hoofzaak garantiewissels in depôt bij de Ned. Bank.

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 2 Aug. 1919.

Activa.

Binnenl. Wis-sels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 93.201.144,45 1/2 B.-bk. " 970.337,65 Ag.sch. " 25.080.508,36	f 119.251.990,46 1/2
Papier o. h. Buitenl. in disconto	—
Idem eigen portef. f	25.585.646,—	
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	"	25.585.646,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	H.-bk. f 162.882.988,85 B.-bk. " 12.384.390,99 1/2 Ag.sch. " 63.952.266,19	f 239.219.646,03 1/2
Op Effecten	f 233.919.046,03 1/2	
Op Goederen en Spec.	" 5.300.600,—	239.219.646,03 1/2
Voorschotten a. h. Rijk	—
Munt en Muntmateriaal		
Munt, Goud	f 56.511.375,—	
Muntmat., Goud	" 590.027.311,05	
	f 646.538.686,05	
Munt, Zilver, enz.	" 6.088.610,77	
Muntmat., Zilver	"	652.627.296,82
Effecten		
Bel. v. h. Res.fonds. id. van 1/8 v. h. kapit.	f 4.539.607,50 " 3.976.588,87 1/2	8.516.196,37 1/2
Geb. en Meub. der Bank	3.312.000,—
Diverse rekeningen	71.878.627,10
		f 1.120.391.402,79 1/2

Passiva.

Kapitaal	f 20.000.000,—
Reservefonds	" 5.000.000,—
Bankbiljetten in omloop	" 1.022.891.765,—
Bankassignatiën in omloop	" 2.532.029,46
Rekening-Courant saldo's:	
Van het Rijk	f 7.389.917,47
Van anderen	" 56.829.263,65 1/2
	" 64.219.181,12 1/2
Diverse rekeningen	" 5.748.427,21
	f 1.120.391.402,79 1/2
Beschikbaar metaalsaldo	f 433.810.450,97
Op de basis van 2/3 metaaldekking	" 215.881.855,85 1/2
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is	" 2.169.052.250,—

Verschillen met den vorigen weekstaat:

	Meer	Minder
Disconto's	6.716.058,47	
Buitenlandsche wissels	109.667,—	
Beleeningen	31.061.777,48 1/2	
Goud		4.864.477,20
Zilver		328.179,39 1/2
Bankbiljetten	19.601.575,—	
Part. Rek.-Crt. saldo's		11.258.101,93

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud	Zilver	Bank-biljetten	Andere opschbare schulden
2 Aug. 1919	646.539	6.089	1.022.892	66.751
26 Juli 1919	651.403	6.417	1.003.290	70.823
19 " 1919	651.403	6.635	1.010.346	70.147
12 " 1919	652.622	6.982	1.015.918	66.429
5 " 1919	657.716	7.507	1.024.922	59.968
28 Juni 1919	657.722	8.214	1.018.076	73.433
21 " 1919	662.602	8.702	1.001.959	83.591
14 " 1919	661.969	8.492	1.009.394	67.100
7 " 1919	661.969	8.175	1.015.654	79.187
31 Mei 1919	661.969	7.938	1.025.962	85.180
24 " 1919	661.979	7.725	1.024.837	85.531
17 " 1919	662.160	7.545	1.042.667	104.158
10 " 1919	662.389	7.359	1.061.881	74.220
3 Aug. 1918	713.251	7.860	927.020	53.851
4 Aug. 1917	647.041	7.060	778.969	57.932
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

Data	Disconto's		Beleeningen	Beschikbaar Metaalsaldo	Dekkingpercentage
	Totaal	Hiervan Schatkistpromessen rechtstreeks			
2 Aug. 1919	119.252	65.500	239.220	433.810	60
26 Juli 1919	112.536	66.500	208.158	442.070	61
19 „ 1919	113.747	61.000	208.275	441.012	61
12 „ 1919	117.136	59.000	210.762	442.197	61
5 „ 1919	113.156	59.000	217.128	447.269	61
28 Juni 1919	108.940	59.000	225.185	446.657	61
21 „ 1919	109.648	64.000	202.859	453.176	62
14 „ 1919	103.179	57.000	203.703	454.785	62
7 „ 1919	118.617	72.000	216.039	450.799	61
31 Mei 1919	117.372	72.000	234.150	447.302	60
24 „ 1919	125.459	78.000	212.287	447.254	60
17 „ 1919	153.333	101.000	228.517	439.960	58
10 „ 1919	147.102	88.000	226.085	442.146	59
3 Aug. 1918	51.430	32.000	110.082	524.086	74
4 Aug. 1917	48.467	34.000	75.101	485.707	78
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van $\frac{1}{5}$ metaaldekking.

Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	26 Juli 1919	2 Aug. 1919
Aan schatkistpromessen.. waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	f 436.350.000,—	f 404.650.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	„ 66.500.000,—	„ 65.500.000,—
Aan zilverbons	„ 81.536.000,—	„ 81.536.000,—
	„ 46.078.234,50	„ 45.667.207,50

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Naast de per mail ontvangen gegevens worden de telegrafisch bekend geworden totaalcijfers der obligo's en uitzettingen en het beschikbaar metaalsaldo van latere data opgenomen.

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeischb. schulden
26 Juli 1919.....	***	***	341.400	
19 „ 1919.....	***	***	339.200	
12 „ 1919.....	***	***	340.600	
14 Juni 1919.....	129.536	7.292	232.597	101.605
7 „ 1919.....	128.729	7.684	226.384	105.696
31 Mei 1919.....	126.806	7.907	221.973	106.569
24 „ 1919.....	127.075	8.171	222.170	105.645
13 Juli 1918.....	101.951	12.446	193.483	62.204
14 Juli 1917.....	81.034	18.407	171.903	43.620
25 Juli 1914.....	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Disconto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Beschikbaar metaalsaldo	Dekkingpercentage
26 Juli 1919		202.000	***		79.300	***
19 „ 1919		200.000	***		73.600	***
12 „ 1919		205.100	***		73.500	***
14 Juni 1919	8.522	18.742	73.795	12.796	70.169	41
7 „ 1919	8.267	18.611	74.378	10.027	70.233	41
31 Mei 1919	8.189	18.717	74.502	13.047	69.230	41
24 „ 1919	8.134	20.505	75.727	11.695	69.910	41
13 Juli 1918	8.036	22.995	72.369	24.643	63.401	45
14 Juli 1917	7.026	35.172	65.264	14.196	56.622	46
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa. ²⁾ Op de basis van $\frac{1}{5}$ metaaldekking.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circulatie	Andere opeischb. schulden	Disconto's	Div. rekeningen ¹⁾
14 Juni 1919 ..	1.026	1.489	902	1.414	151
7 „ 1919 ..	1.023	1.540	873	1.408	144
31 Mei 1919 ..	1.021	1.460	745	1.382	139
24 „ 1919 ..	993	1.359	793	1.363	118
15 Juni 1918 ..	674	1.363	853	1.134	606
16 Juni 1917 ..	756	1.183	1.014	898	605
25 Juli 1914 ..	645	1.100	560	735	396

¹⁾ Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Currency Notes, in duizenden pond sterling.

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
30 Juli 1919	88.415	79.387	338.787	28.500	323.327
23 „ 1919	88.331	78.895	340.967	28.500	325.328
16 „ 1919	88.704	78.897	342.167	28.500	326.328
9 „ 1919	88.670	79.595	342.983	28.500	327.328
31 Juli 1918	67.259	56.870	263.300	28.500	240.359
1 Aug. 1917	52.456	40.476	168.542	28.500	141.591
22 Juli 1914	40.164	29.317	—	—	—

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Reserve	Dekkingpercentage ¹⁾
30 Juli '19	43.144	81.746	17.881	116.554	27.478	20 $\frac{1}{8}$
23 „ '19	49.823	81.863	19.687	122.013	27.886	19,68
16 „ '19	44.691	82.406	24.915	112.623	28.257	20,54
9 „ '19	136.946	83.336	24.795	205.216	27.516	12,—
31 Juli '18	58.601	106.787	37.789	138.441	28.839	16,37
1 Aug. '17	50.440	110.655	44.812	128.744	30.430	17,53
22 Juli '14	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 $\frac{1}{8}$

¹⁾ Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

DUITSCHER RIJKS BANK.

Voornaamste posten, onder bijvoeging der Darlehens-kassenscheine, in duizenden Mark.

Data	Metaal	Daaraan Goud	Kassenscheine	Circulatie	Dekkingpercentage ¹⁾
23 Juli 1919	1.131.533	1.111.757	8.844.925	29.345.861	34
15 „ 1919	1.132.898	1.113.068	8.930.852	29.596.356	34
7 „ 1919	1.134.469	1.114.529	9.005.663	29.817.464	34
30 Juni 1919	1.136.346	1.116.403	9.058.465	29.968.388	34
23 Juli 1918	2.467.696	2.348.083	1.851.526	12.704.503	34
23 Juli 1917	2.458.001	2.402.191	525.244	8.852.737	34
23 Juli 1914	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.895	93

¹⁾ Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
23 Juli 1919	28.589.066	8.170.764	20.740.700	8.823.300
15 „ 1919	29.999.332	9.642.901	20.915.400	8.909.500
7 „ 1919	29.501.648	9.144.253	21.146.000	8.984.700
30 Juni 1919	33.292.875	13.729.631	21.185.000	9.037.600
23 Juli 1918	15.988.653	8.454.876	9.692.900	1.836.200
23 Juli 1917	11.127.020	5.847.971	5.351.000	508.400
23 Juli 1914	750.892	943.964	—	—

OOSTENRIJKSCH-HONGAARSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden Kronen.

Data	Metaal en buitenl. goud-wissels	Disc. en beleeningen	Bijzondere schuld van Oostenrijk en Hongarije	Bankbiljetten	Rek. Crt. sald
23 Juli '19 ¹⁾	328.122	11.643.393	32.954.000	41.534.534	6.760.505
15 „ '19	327.733	11.606.078	32.954.000	41.378.527	6.922.798
7 „ '19	328.619	11.589.274	32.954.000	41.948.386	6.395.346
30 Juni '19	331.356	11.591.857	32.954.000	41.761.391	6.474.796
23 Juli '14	1.589.267	954.356	—	2.159.759	291.270

¹⁾ waarvan 262.247 goud, 9.127 buitenlandse goudwissels en 56.748 munt- en muntmateriaal zilver.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Goud	Waarvan in het Buitenland	Zilver	Te goed in het Buitenland	Buit.gew. voorsch. ald. Staat
31 Juli '19	5.567.076	1.978.278	299.880	897.352	23.300.000
24 „ '19	5.566.429	1.978.278	300.742	907.460	23.250.000
17 „ '19	5.566.290	1.978.278	301.206	912.817	23.450.000
10 „ '19	5.556.052	1.978.278	301.999	858.358	23.600.000
2 Aug. '18	5.432.510	2.037.108	286.285	1.477.062	18.900.000
2 Aug. '17	5.302.600	2.037.108	261.323	785.040	10.800.000
23 Juli '14	4.104.390	—	639.620	—	—

Data als boven.	Wissels	Uitgeleide Wissels	Beleening	Bankbiljetten	Rek. Cri. Particulieren	Rek. Cri. Staat
	945.253	750.617	1.247.169	35.024.725	2.919.886	48.801
	862.225	757.487	1.251.678	34.931.600	2.951.571	103.849
	847.290	769.759	1.255.464	34.976.725	3.060.097	90.178
	874.938	786.440	1.262.387	35.007.823	3.185.997	73.680
	1.477.062	1.069.360	839.309	29.320.647	3.701.856	29.470
	655.007	1.181.163	1.114.055	20.312.498	2.619.336	60.531
	1.541.080	—	769.400	5.911.910	942.570	400.590

SOCIÉTÉ GÉNÉRALE DE BELGIQUE. 1)

Voornaamste posten in duizenden francs.

Data	Metaal incl. buitenl. saldt	Beleening van buitenl. vorder.	Beleening van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleening	Circulatie	Rek. Cri. saldt
17 Oct. '18	1.216.753	100.082	480.000	97.728	1.507.912	377.440
10 „ '18	1.219.743	100.021	480.000	100.040	1.508.011	382.595
3 „ '18	1.144.781	100.011	480.000	95.287	1.452.612	358.318
26 Sept. '18	1.145.778	99.982	480.000	101.783	1.452.948	365.452
18 Oct. '17	476.043	90.903	480.000	100.351	1.172.474	91.204
19 Oct. '16	352.872	76.033	480.000	39.834	828.739	110.068

1) Sedert einde 1914 met de functie van circulatiebank belast.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Goud	Waarvan voor dekking F. R. Notes	Waarvan in het buitenland	Zilver etc.	F.R. Notes in circulatie
3 Juli '19	2.128.946	1.281.713	—	66.407	2.552.348
27 Juni '19	2.147.784	1.236.603	—	68.472	2.499.180
20 „ '19	2.165.725	1.251.811	—	68.737	2.488.253
13 „ '19	2.193.874	1.255.388	—	68.114	2.499.265
5 Juli '18	1.959.110	996.608	16.272	56.053	1.791.569
6 Juli '17	1.317.703	423.463	52.500	38.314	527.459

Data	Wissels	Totaal Deposito's	Waarvan Kapitaal	Algem. Dekkingspercentage 1)	Percent. Gouddekking circulatie
3 Juli '19	2.225.707	2.514.530	82.811	47,8	50,2
27 Juni '19	2.122.598	2.436.757	82.764	50,1	49,5
20 „ '19	2.112.176	2.619.486	82.756	51,6	50,3
13 „ '19	2.112.711	2.630.132	82.674	52,3	50,2
5 Juli '18	1.288.729	2.143.184	76.163	65,3	55,6
6 Juli '17	331.517	1.446.561	57.657	76,1	80,3

1) Verhouding tusschen: den totalen goudvoorraad, zilver etc., en de opeisbare schulden: F. R. Notes en netto deposito's met inbegrip van het kapitaal.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in duizenden dollars.

Data	Aantal banken	Totaal uitgezette gelden en beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
20 Juni '19	771	14.349.049	1.323.267	12.825.091	1.756.894
13 „ '19	770	14.927.429	1.257.213	13.247.063	1.729.562
6 „ '19	770	14.945.439	1.303.769	13.282.989	1.727.163
29 Mei '19	972	14.617.230	1.285.891	12.712.783	1.729.689
21 Juni '18	695	12.422.617	1.147.421	11.203.532	1.369.809

EFFEKTENBEURZEN.

Amsterdam, 2 Augustus 1919.

Met uitzondering van de beurzen in de landen van Centraal Europa hebben de internationale effectenmarkten in de afgelopen acht dagen blijk gegeven van een optimisme, dat moeilijk te rijmen valt met de zeer onbevredigende toestanden op allerlei gebied in die rijken, ten minste indien men hiervan de neutrale fondsenmarkten uitsluit. De oorzaken van de levendigheid dier markten moet dan ook elders gezocht worden. In vroeger tijden bediende men zich gaarne van het gezegde, dat de beurs de barometer van het bedrijfsleven in een land was. Deze stelling is den weg gegaan van zoovele, in welker juistheid men vóór den oorlog onvoorwaardelijk meende te kunnen geloovent. Hebben wij niet in de meest critieke tijdperken van den oorlog op de Berlijnsche en andere Duitsche beurzen, zoo goed als op die te Weenen en te Boedapest, opwaartsche bewegingen aanschouwd, die slechts in weinig gevallen, — namelijk slechts daar waar het een ondernemings gold, die door den oorlog in belangrijke mate profiteerde — gerechtvaardigd mochten heeten, terwijl toch zoo goed als zonder onderscheid elke groep van aandelen en elke vertegenwoordiger van die groep werd aangegrepen om tot het onderwerp van dikwijls fenomenale rijzingen te worden gemaakt? Tot in de laatste maanden vóór den wapenstilstand, toen, zooals thans uit de debatten in de volksvertegenwoordiging in Duitschland ten duidelijkste blijkt, de oorlog voor de Centralen als absoluut verloren moest worden beschouwd, duurde aan de genoemde beurzen de koortsachtige bedrijvigheid der speculatie voort, die door geen enkelen maatregel van regeeringswege kon worden geremd. Wel een bedroevende kijk is het dien men thans, nabetrachtend, verkrijgt op de enorme koersverheffingen, bijvoorbeeld van de aandelen dier oorlogsbedrijven, die toch in de naaste toekomst ten doode waren opgeschreven! Destijds hebben wij in deze rubriek het ontstaan en het verloop dier bewegingen geschetst en willen thans slechts in het kort er aan herinneren, dat zij voortkwamen uit het door den oorlog ontstane gebrek aan behoorlijk renderende beleggingsmogelijkheid in handel en industrie.

Ten deele is de tegenwoordige levendigheid der beurzen in de landen der Entente aan een zelfde oorzaak toe te schrijven. Nu de beurshandel er geleidelijk vrijer wordt, nu de beperkingen van allerlei aard door den oorlog opgelegd, de een na de ander beginnen te verdwijnen, blijkt het, dat voor den beurshandel op groote schaal kapitalen te vinden zijn, die niet of nog niet kunnen afvloeien naar handel en industrie, welke beide zich eerst in het beginstadium van den overgangstijd van oorlog naar vrede bevinden. Daarbij speelt echter „het dure leven” een rol van betekenis, doordien de hoogere levensstandaard naar ruime inkomsten vraagt, die op de beurs in veel gevallen gemakkelijk te verkrijgen zijn.

Het behoeft nauwelijks betoog, dat dit verschijnsel er niet een van gezonden aard is, en al is de waarschijnlijkheid groot, dat het einde dezer rijzing nog niet nabij ligt, toch mag er niet aan worden getwijfeld, dat de ontgocheling in dit spel te eeniger tijd zal volgen, en deze te ernstiger zal zijn naarmate de schijnbare bloei sterker door koersverheffingen geaccentueerd is. Er komt een tijd dat de koopers, die zich thans ter beurze verdringen, elders groepen worden waar men hunne kapitalen zal vragen, hetzij ter leniging der oorlogsschulden, hetzij ter bevrediging van de eischen, die het bedrijfsleven weder zal gaan stellen. Wellicht zal dan het keerpunt gekomen zijn, doch wanneer dit zijn zal, ligt op dit moment nog geheel in het duister.

Te Londen waren in de afgelopen week verschillende factoren aanwezig om steun aan de markt te verleenen. De kolencrisis is dank zij een tusschen de regeering en de mijnwerkers gesloten „wapenstilstand” voorloopig geeindigd. Onder de verschillende oorlogsbeperkingen in den vrijen handel, die thans worden opgeheven, is wel een zeer belangrijke die betreffende het herstel van de vrije markt van goud, dat thans bereikt is door een „agreement” gesloten tusschen de Bank of England en vertegenwoordigers der Transvaalsche goudmijnen. Tijdens den oorlog mocht het Transvaalsche goud uitsluitend naar de Bank of England geëxporteerd worden, die ook de eenige was wie goud-export uit England was toegestaan. Van welke betekenis deze restrictie was, blijkt uit de cijfers van de goudproductie van Transvaal tijdens de oorlogsjaren, die niet minder dan £ 36 miljoen bedroeg. Voor de mijnen van den „Rand” beteekent dit een groote verlichting, al is het nog moeilijk te overzien, welke gevolgen de opheffing zal hebben. Te Londen hecht men nogal aan het feit, dat reeds 50.000 oz. als proef naar Amerika zijn verkocht; de op-

brengrst was circa 85 sh. 6 d. per oz., d.i. ongeveer 10 pCt. boven den ouden prijs. Ten onrechte is men nu al begonnen met het maken van berekeningen voor de resultaten der „Randmines” op deze basis, hoewel het zeer de vraag is, of de geheele productie, die per jaar circa 8½ miljoen oz. belooft, wel met het zelfde verschil zal kunnen worden geplaatst. Zeer waarschijnlijk is dit niet, en deskundigen schatten de meerdere opbrengst op circa 7 pCt. Maar zelfs indien dit zoo mocht zijn, dan is het nog de vraag of er van dit meerdere veel overblijft, na aftrek van de hooge income-tax en van andere belastingen die nog zullen worden ingevoerd, zooals de „provincial gold-tax” en de „Miners' phthisis-bill”. Eenig tegenwicht tegen deze lasten wordt weliswaar gevormd door de waarschijnlijke daling der productiekosten, die tijdens den oorlog abnormaal hoog waren, doch de omvang van dit alles laat zich nog niet bij benadering schatten, zoodat de hausse, die te Londen voor zoo goed als alle aandelen der Randmijnen is begonnen, allicht prematuur mag heeten. Oliewaarden lagen te Londen eveneens vast, waarbij Shells een nieuw hoogte-record bereikten in verband met de vestiging van een markt voor dit fonds te New York door den verkoop van 750.000 shares aan de firma Kuhn, Loeb & Co.; een speciale haussefactor was daarbij de omstandigheid, dat Amerika de aandelen te Londen wel kan koopen, doch in verband met de nog steeds geldende bepalingen, niet tot verkoop kan overgaan. Verder was ook een gunstige stemming te bespeuren voor de aandelen van rubbermaatschappijen, waarbij vooral de „Rubber- en koffiesoorten” op den voorgrond stonden, in verband met een rapport van den Engelschen zaakgelastigde te Rio de Janeiro, die de opbrengst voor de eerste twee jaren ten gevolge van den strengen vorst van verleden jaar nauwelijks voldoende acht om de bestaande vraag te dekken. Het bericht geeft taxaties volgens welke de zichtbare wereldvoorraad op 1 Juli jl. rond 10.500.000 balen bedroeg. Op 1 Juli 1920 zouden hiervan niet meer dan 4½ miljoen balen en in Juli 1921 niet meer dan 2 miljoen balen over zijn. Deze opgaven werkten in aansluiting met de berichten omtrent voordeelige verkoopen van Robusta koffie door eenige maatschappijen, de gunstige houding der genoemde aandelensoorten in de hand. Ten aanzien van de daling van den dollarkoers te Londen verdient vermelding, dat de „Commercial Section” der Londensche Kamer van Koophandel eenige dagen geleden in eene zitting tot het besluit kwam, dat zij geen speciale stappen zou voorstellen om tot verbetering van dien koers te komen. Het is niet te gewaagd te veronderstellen, dat de Commercial Section hier geen raad op wist, wat bij de huidige verhoudingen op handelsgebied tusschen Engeland en de „States” ook geen verwondering mag wekken. Tekenend was de slotsom tot welke de vergadering te dezer zake kwam. Deze luidde nl., dat nationale zuinigheid en hard werken de middelen tot verbetering moesten zijn. Hier werd wel duidelijk aangetoond waar de schoen wringt, maar de vraag blijft, hoe deze middelen te verkrijgen.

De voortzetting der debatten in de Fransche Kamer heeft in de afgelopen week niet veel nieuws opgeleverd, hoewel het rapport van Milliès-Lacroix, rapporteur général van de financieele commissie uit de Senaat, waarin met enkele beteekenisvolle cijfers de moeilijkheden van den financieelen toestand werden aangetoond, niet naliet ter beurze indruk te maken, vooral in het Parquet, waar de 3 pCt. Fransche rente tot 61, de 5 pCt. tot 87,60 en de 4 pCt. 1918 tot 71,10 reageerde. Uit dit verslag over de begroting van 1919 volgt, dat de totale uitgaven 47 milliard zullen beloozen, tegen 38 milliard aan inkomsten. De aan de Banque de France terug te betalen bedragen inbegrepen, taxeert het rapport het déficit op 12 milliard, die dus uit de volgende leening zouden moeten worden verkregen. Aan den ongunstigen stand der wisselkoersen schijnt men in Frankrijk geleidelijk te wennen; de verdere stijging van den dollarkoers tot 7,28 en van het pond sterling tot 31,79, maakte schijnbaar niet veel indruk. De Parijsche beurs had een opgewekt voorkomen. Gedeeltelijk in sympathie met de houding van Londen werden Afrikaansche mijnwaarden tot betere prijzen gekocht, terwijl ook olieaandelen belangstelling ontmoetten; Koninklijke Petroleum zijn te Parijs intusschen tot boven de frs. 27.000 gestegen. Volgens Parijsche berichten droeg tot de gunstige stemming ter beurze ook een gerucht bij, volgens hetwelk binnenkort Amerikaansche kapitalen op de continentale effectenbeurzen plaatsing zouden zoeken. Te Parijs, waar dit ook in belangrijke mate het geval zou zijn, zou dit geschieden hetzij door aankoop van waarden, hetzij door het uitleenen van gelden tegen onderpand, zoodra de termijnmarkt in fondsen heropend zou zijn. Ten slotte valt van

de opgewekte houding van sommige rubberaandelen te gewagen. Hierin overeenstemmende met Londen, verwacht men te Parijs een hausse in rubber, in verband met de stijgende vraag naar het product nu de oorlog voorbij is.

De verdere daling van den markenkoers in het neutrale buitenland ontstemde de Duitse beurzen in de afgelopen week. Daarbij leidden de maatregelen, die thans besproken worden om tot uitvoering der vermogensheffing te geraken, tot belangrijke verkoopen van effecten, daar zooals te verwachten was in vele kringen plannen worden gesmeed om zoo veel mogelijk kapitalen te verstoppen, die daarom in stijgende mate in zeer kostbare goederen, zooals platina, goud en juweelen worden belegd. Verder werkten ook de verschillende nog altijd voortdurende stakingen, zooals die der Berlijnsche Metaalbewerkeren, tot versterking der ongunstige opvattingen mede. Oorlogsleeningen waren flauwer (83%), daar uit een publicatie van de „Reichsanleihe A.G.”, zooals de maatschappij, van welker oprichting wij in ons vorig nummer te dezer plaatse gewag maakten, is genoemd, volgde, dat men er niet aan denkt om de tegenwoordige koersen der leeningen kunstmatig te handhaven.

Ten o n z e n t heeft in de afgelopen week ter beurze minder levendigheid geheerscht dan de week tevoren, hoewel de grondstemming ten slotte gunstig gebleven is. Suikeraandelen, die de laatste weken de leiding hadden gehad, waren thans minder gefavoriseerd en eerder aangeboden. En zooals de stemming van die afdeling ter beurze, die gedurende een zeker tijdperk de leiding heeft, gewoonlijk ook de overige afdelingen beïnvloedt, zoo was ook thans over de geheele beurs iets van die matheid, die in de „suikers” heerschte, te bespeuren.

De Nederlandsche staatschuldsoorten bewogen zich met fractioneele verschillen om de vorige noteringen, van buitenlanders waren Oostenrijkers in verband met de verdere daling van den wisselkoers, zeer flauw, terwijl ook aanbod voor Russen bestond.

	28 Juli	31 Juli	4 Aug.	Rijzing of daling.
5 % Ned. W. Sch.	92 ¹⁵ / ₁₀	92 ¹⁵ / ₁₀	93	+ 1/10
4½ % „ „ „ 1916	87 ¹ / ₂	88 ¹ / ₁₀	87 ¹ / ₂	—
4 % „ „ „ 1916	80 ³ / ₄	80 ¹ / ₈	81	+ 1/4
3½ % „ „ „	67 ⁷ / ₈	68 ¹ / ₈	68 ¹ / ₈	+ 1/4
3 % „ „ „	59 ⁹ / ₁₆	59 ⁷ / ₈	59 ⁷ / ₈	+ 5/16
2½ % Cert. N. W. S.	51 ¹ / ₂	52 ¹ / ₄	52 ⁷ / ₈	+ 1 ³ / ₈
5 % Oost-Indië 1915	95 ¹ / ₂	95 ¹ / ₂	95 ¹ / ₂	—
4 % Hongarije Goud	24 ¹⁵ / ₁₀	22	22	— 2 ¹⁵ / ₁₀
4 % Oostenr. Kronenrente	20 ¹ / ₂	17 ³ / ₄	18 ¹ / ₂	— 2
5 % Rusland 1906	41 ⁷ / ₈	41 ⁷ / ₈	41 ⁷ / ₈	—
4½ % Iwangoerod Dombro.	21 ¹ / ₂	20	20	— 1 ¹ / ₂
4 % Rusland Cons. 1880	21	20 ¹ / ₈	20 ¹ / ₈	— 7/8
4 % Rusl. bij Hope & Co.	24	24	25	+ 1
4 % Servië 1895	46	46	46	—
4½ % China Goud 1898 . . .	71 ¹ / ₄	71 ¹ / ₄	71 ¹ / ₄	—
4 % Japan 1899	69 ⁷ / ₈	69 ⁷ / ₈	—	—
4 % Argentinië Buitenl. . .	68 ¹ / ₂	68 ¹ / ₂	65	— 3 ¹ / ₂
5 % Brazilië 1895	71 ⁵ / ₈	71 ⁵ / ₈	71 ⁵ / ₈	—
5 % „ 1913	51 ³ / ₄	51 ³ / ₄	—	—

In industriele ondernemingen is de rijzing der vorige week niet in dezelfde mate voortgezet; zeer vast echter waren aandelen Philips' Gloeilampenfabrieken, die tot 688 stegen.

	28 Juli	31 Juli	4 Aug.	Rijzing of daling.
Amsterdamsche Bank	199	198	198	— 1
Ned. Handel-Mij. cert. v. aand.	207 ³ / ₄	212 ¹ / ₄	228 ³ / ₄	+ 21
Rotterd. Bankvereniging . .	152 ¹ / ₂	151 ³ / ₄	151 ¹ / ₂	— 1
Amst. Superfosfaatfabriek . .	157 ¹ / ₂	157 ¹ / ₂	—	—
Van Berkel's Patent	156 ³ / ₈	156	155	— 1 ⁵ / ₈
Insulinde Oliefabriek	292 ¹ / ₂	261	272 ¹ / ₂	— 20*
Jurgens' Ver. Fabr. pr. aand.	104	105	101 ¹ / ₂	— 2 ¹ / ₂
Ned. Scheepsbouw-Mij.	177 ¹ / ₂	177 ¹ / ₂	—	—
Philips' Gloeilampenfabriek	652	682	688	+ 36
R. S. Stokvis & Zonen	539	539	539	—
Vereenigde Blikfabrieken . .	131 ¹ / ₂	131 ¹ / ₂	131 ¹ / ₂	—
Compania Mercantil Argent.	343 ¹ / ₄	334	346 ¹ / ₄	+ 3
Cultuur-Mij. d. Vorstenland.	278 ¹ / ₄	268 ¹ / ₂	289 ¹ / ₂	+ 11 ¹ / ₄
Handelsver. Amsterdam . . .	546 ¹ / ₂	540	573	+ 26 ¹ / ₂
Holl. Transatl. Handelsver.	142	140	140	— 2
Linde Teves & Stokvis	235	235	235	—
Van Nierop & Co's Handel-Mij	215	191 ³ / ₈	188	— 27 ⁵ / ₈
Tels & Co's Handel-Mij	164	164	164 ³ / ₄	+ 3 ³ / ₄
Gecons. Holl. Petroleum-Mij.	354 ¹ / ₄	345 ¹ / ₂	354 ¹ / ₂	+ 1/4
Kon. Petroleum-Mij.	782 ¹ / ₂	776	778 ¹ / ₄	— 4 ¹ / ₄
Orion Petroleum-Mij.	95 ¹ / ₂	95 ¹ / ₂	105 ⁷ / ₈	+ 10 ³ / ₈
Steauna Romana Petr.-Mij. . .	155 ¹ / ₄	153	153 ¹ / ₄	— 2

* ex div. 20 %. § ex div. 22 %.

	28 Juli	31 Juli	4 Aug.	Rijzing of daling.
Amsterdam-Rubber-Mij.	243	239	244	+ 1
Nederl.-Rubber-Mij.	112	108	110 1/2	- 1 1/2
Oost-Java-Rubber-Mij.	305	284 1/8	303 3/4	- 1 1/4
Deli-Maatschappij	549 1/2	550	550	+ 1/2
Medan-Tabak-Maatschappij.	244 3/4	234	240	- 4 3/4
Senembah-Maatschappij ..	549 1/2	544 1/4	541	- 8 1/2

In de eenigszins vermoeide stemming op de markt der *sukeraandeelen* kwam eerst tegen het einde der week verandering, toen berichten uit Indië meldden, dat belangrijke quantiteiten suiker van oogst 1920, waarvoor volgens oudere berichten aanvankelijk weinig kooplust had bestaan, tot f 32 per pikol waren afgedaan. Men geeft er zich hier ter beurze rekenschap van, dat het boekjaar 1920 voor de suikercultuurmaatschappijen, indien bovengenoemde prijs gehandhaafd kan blijven, en indien de te verwachten belastingen niet de stoutste taxaties beschamen, schitterende resultaten zal gaan opleveren. In verband daarmee werd het aanvankelijk verkochte materiaal laatweek dan ook weder tot stijgende prijzen teruggenomen, waardoor de meeste suikeraandeelen, inclusief die der Koloniale Bankinstellingen, op hogere prijzen de markt verlieten.

Petroleumaanden waren doorgaans kalm doch vast gestemd, vooral, op den laatsten beursdag, de aandelen Geconsolideerde.

Rubberwaarden konden zich na een voorbijgaande inzinking vrij snel, doch bij beperkten handel, herstellen. Hoewel ook hier de grondtoon ook verre van ongunstig is, is het wel merkwaardig, dat men te onzent omtrent rubber minder optimistisch is dan te Londen en te Parijs, hoewel hier het rendement der rubberaandeelen in verhouding tot alle te Parijs genoteerde rubberfondsen en een deel der te Londen verhandelde, zeer gunstig mag heeten.

In *tabaksaandeelen* ging weinig om.

Scheepvaartandeelen hadden vooral in het begin van de week geen opgewekt voorkomen.

	28 Juli	31 Juli	4 Aug.	Rijzing of daling.
Holland-Amerika-Lijn	465 1/4	473	475	+ 9 3/4
" " "gem.eig.	442 1/8	452 1/2	452 1/2	+ 10 3/8
Holland-Gulf-Stoomv.-Mij. .	310	308	308	- 2
Holl. Alg. Atl. Stoomv.-Mij.	180	181 1/2	183	+ 3
Hollandsche Stoomboot-Mij.	227 3/4	225	222	- 5 3/4
Java-China-Japan-Lijn	351	352 1/2	354	+ 3

	28 Juli	31 Juli	4 Aug.	Rijzing of daling
Kon. Hollandsche Lloyd ..	201 3/4	204 1/8	203	+ 1 1/4
Kon. Ned. Stoomb.-Mij. . .	265 1/2	261	260	- 5 1/2
Kon. Paketvaart-Mij.	250 1/2	252 1/2	253 1/2	+ 3
Maatschappij Zeevaart	352 1/2	352 1/2	352 1/2	
Nederl. Scheepvaart-Unie..	301	300 3/4	303 1/2	+ 2 1/2
Nievelt Goudriaan	565	575	575	+ 10
Rotterdamsche Lloyd	321	316	318	- 3
Stoomv.-Mij. „Hillegersberg”	365	361	361	- 4
" " „Nederland” ..	353 1/2	350 1/2	346 1/2	- 7
" " „Noordzee” ..	175 1/2	177 1/2	184	+ 8 1/2
" " „Oostzee”	409 3/4	397	397	- 12 3/4

Na een voorbijgaand vaste stemming trad in de *Amerikaansche afdeeling* een reactie in, waardoor de aanvankelijk behaalde koersavances weder moesten worden prijs gegeven. Anaconda's gingen van 172 op 165 terug, Steels noteerden 116, 120, 116.

Prolongatie steeg tot 4 pCt.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

5 Augustus 1919.

De berichten van tarwe uit Noord-Amerika zijn niet verbeterd. De opbrengst der wintertarwe blijkt op verschillende plaatsen zeer tegen te vallen en volgens een particuliere raming zal waarschijnlijk de laatste officieele oogstschatting met ongeveer 10 pCt. verminderd moeten worden. Ook de zomertarwe blijkt sterk geleden te hebben en men verwacht een sterke reductie in de officieele cijfers, welke binnen enkele dagen gepubliceerd zullen worden. Op basis der gereduceerde cijfers zou een export van winter- en zomertarwe uit de Vereenigde Staten van ca. 9 miljoen tons mogelijk zijn; dit is weliswaar nog een groote hoeveelheid, doch op verre na niet voldoende voor de groote behoeft van Europa en men zal derhalve, meer dan in de laatste maanden het geval was, de oogen naar de andere productielanden richten. Het Canadeesche Gouvernement heeft besloten den oogst tot \$ 1.75 per bushel over te nemen en het eventueele voordeel in prijs bij verkoop onder de landbouwers pro rato te verdeelen. Het schijnt in de bedoeling van het Gouvernement te liggen de tarwe tot marktprijs te verkoopen.

De graanmarkten van Noord-Amerika gingen de laatste

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Ayres		
	Tarwe Sept.	Mats Sept.	Haver Sept.	Tarwe Sept.	Mats Aug.	Lijnzaad Sept.
2 Aug.'19	226	185	76 1/4	18,50	10,60	41,30
26 Juli '19	226	195	79 7/8 ³⁾	19,50	10,80	41,60
2 Aug.'18	223	159 7/8	68 3/4	11,75	5,85	25,30 ⁴⁾
2 Aug.'17	231	117 3/4	60 3/8	18,45 ⁴⁾	12,90	21,70 ⁴⁾
2 Aug.'16	180 3/8	79 3/8	42	8,35	4,70	13,15
20 Juli '14	82 ¹⁾	56 3/8 ¹⁾	36 1/2 ¹⁾	9,40 ²⁾	5,38 ²⁾	13,70 ²⁾

¹⁾ per Dec. ²⁾ per Sept. ³⁾ per Juli. ⁴⁾ per Aug.

Locoprijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	4 Aug. 1919	28 Juli 1919	4 Aug. 1918
Tarwe	—	—	—
Rogge (No. 2 Western) ..	—	—	—
Mais (La Plata)	485,—	500,—	—
Gerst (46 lb. feeding)	490,—	510,—	—
Haver (38 lb. white clipped)	24,50	25,—	—
Lijnkoeken (Noord-Amerika van La Plata-zaad)	347,50	347,50	—
Lijnzaad (La Plata)	1245,—	1265,—	—

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor verbruik in Nederland.

Artikelen.	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	28 Juli—2 Aug. 1919	Sedert 1 Jan. 1919	Overeenk. tijdvak 1918	28 Juli—2 Aug. 1919	Sedert 1 Jan. 1919	Overeenk. tijdvak 1918	1919	1918
Tarwe	5.790	64.214	1.944	—	42.652	2.920	106.866	4.864
Rogge	—	5.840	—	—	19.953	—	25.793	—
Boekweit	—	2.675	—	—	—	—	2.675	—
Mais	4.004	34.145	—	—	1.968	4.590	36.113	4.590
Gerst	5.598	52.868	—	9.144	51.459	—	104.327	—
Haver	—	22.582	—	—	7.333	—	29.915	—
Lijnzaad	—	5.956	—	8.381	13.865	—	19.821	—
Lijnkoek	—	24.156	—	—	200	—	24.356	—
Tarwemeel	—	47.737	756	—	37.435	6.068	85.172	6.824
Andere meelsoorten	206	23.648	10.104	—	10.708	4.286	34.356	14.390

AANVOEREN in tons van 1000 K.G. voor het Buitenland.

Tarwe	—	193.840	137.549	—	—	—	193.840	137.549
Mais	—	14.372	90.191	—	—	—	14.372	90.191
Rogge	—	44.725	5.174	—	—	—	44.725	5.174
Tarwemeel	—	144.506	52.130	—	—	—	144.506	52.130
Gerst	—	62.373	22.509	—	—	—	62.373	22.509
Haver	—	119.600	—	—	—	—	119.600	—
Lijnkoeken	—	2.412	—	—	—	—	2.412	—
Andere meelsoorten	—	116.040	1.964	—	—	—	116.040	1.964

dagen aanmerkelijk achteruit tengevolge van stemmen in het Congres om middelen te beramen de prijzen op een lager niveau te brengen. Mais op December verloor zelfs ruim 13 c. Het zal zonder twijfel zeer moeilijk zijn een goed middel te vinden; daar men den weg van vraag en aanbod zal moeten verlaten; buitendien zullen lagere prijzen bij de landbouwers in Noord-Amerika eene sterke oppositie verwekken, daar zij reeds een nadeel door de mindere opbrengst der wintertarwe hebben en de nog op het veld staande gewassen een mindere opbrengst beloven. Berichten uit Argentinië betreffende het weer luiden in de laatste dagen gelukkig beter.

Nederland. De 2500 ton gerst, welke de Regeering Maandag l.l. weer deed veilen, werden van f 488 tot f 492 verkocht. De lagere prijs is een gevolg van de flauwe stemming in mais, welke stemming door de meer ruimere aanvoeren veroorzaakt werd. Haver is prijshoudend, doch de prijs is vrij gering.

Lijnkoeken stil; de prijzen zijn nagenoeg onveranderd. Lijnzaad is zonder eenige attentie wegens de uiterst flauwe stemming van lijnolie. De prijs van het laatste artikel is nu van het hoogste punt ongeveer f 18 omlaag gelopen.

SUIKER.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Augustus	Londen			New York % Centrifugals
		Tates Cubes No. 1	White Java's Job.	Americ. Granulated cif.	
1 Aug. 1919..	f —	64/9	55/-	—	7,28
25 Juli 1919..	—	64/9	58/-	—	7,28
1 Aug. 1918..	—	64/9	—	—	6,05
1 Aug. 1917..	24,—	53/9	18/-	37/6	7,02
21 Juli 1914..	11 ¹⁸ / ₃₂	18/-	—	—	3,26

In ons land kwam de reeds lang voorbereide vereeniging tot stand van de grootste raffinaderijen en ruwsuikerfabrieken, welke combinatie nu het grootste gedeelte van de suikerindustrie hier te lande omvat.

Na de vochtige weersgesteldheid der laatste weken begint men in de bietsuikerdistricten van Duitschland naar warmer weer te verlangen. Volgens F. O. Licht bedraagt de achterstand van het gewas in doorsnee nog 10—14 dagen.

In Bohemen en Moravië werd de achterstand eenigszins ingehaald en wordt verder naar warm zomerweer verlangd.

De zichtbare voorraden bedragen volgens F. O. Licht:

		1919	1918	1917	
Duitschland	1 Sept. ¹⁾	290.278	322.991	166.194	tons
Oostenrijk	1 „ ¹⁾	200.000*	250.000	305.000	„
Frankrijk	1 „ ¹⁾	10.416	26.680	39.012	„
België	1 „ ¹⁾	48.500*	50.539	13.824	„
Nederland	1 Juli	41.523	60.766	106.753	„
Engeland	1 „	427.778	316.839	129.863	„
Totaal Europa		1.018.495	1.027.815	760.646	tons
V. S. v. N. A.	12 Juni	103.809	80.339	331.663	„
Cubahavens	9 „	1.200.678	1.056.100	760.921	„
Totaal.....		2.322.982	2.164.254	1.853.230	tons

* Raming. ¹⁾ 1918/17/16.

Bij bovenstaande statistiek dient in aanmerking genomen te worden, dat de voorraden op Java dit jaar aanmerkelijk kleiner zijn dan een jaar geleden.

In Engeland zal de Royal Sugar Commission waarschijnlijk nog niet in het najaar ontbonden worden, zooals het oorspronkelijk de bedoeling der Regeering geweest moet zijn. De voortdurende stijging der suikerprijzen in de productielanden en de in andere landen zooals Frankrijk opgedane ervaringen, waar, zoodra de vrijstelling van den suikerhandel plaats had, onmiddellijk eene groote rijzing der prijzen intrad, zoude voldoende eene dergelijke wijziging in de Engelsche suikerpolitiek verklaren. Wel mag verwacht worden, dat onder controle der Royal Commission de binnenlandsche prijzen eenigszins verhoogd zullen worden, in verband met den verhoogden wereldprijs voor suiker, aangezien de Regeering op den duur wel niet geld zal willen blijven toelagen bij de suikerinkopen voor het land.

Uit Java worden de eerste groote verkoopen van de Vereenigde Javasuiker Producenten gemeld van oogst 1920 op basis van f 32,— eerste kosten voor Superieur, f 30,50 voor No. 16 en hooger, en f 30,— voor Muscovados, op welke basis ongeveer 2½ miljoen picols afgedaan werden

en wel hoofdzakelijk voor Japansche rekening. Deze verkoopen beloven aan de suikerindustrie op Java voor het volgende jaar schitterende resultaten. Voor suiker uit den ditjarigen oogst was de Javamarct kalm gestemd. Eenigen tijd geleden verkochten de V.J.P. nog ongeveer 1½ miljoen picols restant oogsten No. 16 en hooger tot f 35,— en Muscovados tot f 34,50—35,50 eerste kosten, en kan daarmee de geheele oogst van dit jaar als verkocht worden beschouwd. Alleen bij speculanten kan nog het een en ander te koop zijn. Het rendement van 68 fabrieken was op 15 Juli gemiddeld 14 pCt. beneden verleden jaar op hetzelfde tijdstip, doch het is niet onmogelijk, dat het nadelig verschil met verleden jaar gaandeweg wat kleiner wordt.

De laatste Cuba-statistiek luidt als volgt:

	1919	1918	1917	
Ontv. der week tot 19 Juli	32.490	29.142	24.000	tons
Totaal sedert 1 Dec. ¹⁾	3.362.228	2.993.000	2.711.885	„
Werkende fabrieken	12	15	14	„
Exp. d. week tot 28 Juni..	82.692	100.456	60.464	„
Tot. exp. 1 Jan.—28 Juni..	2.140.091	1.914.590	2.026.127	„
Exp. Engel. 1 Jan.—21 Juni	367.301	369.476	482.423	„
„ Frankrijk „ „	31.741	7.400	28.419	„
Totale voorraad 30 Juni..	1.158.409	904.502	698.233	„

¹⁾ 1918/17/16.

RUBBER.

De markt verkeerde in de afgelopen week in een vaste stemming en de omzetten waren levendig. Amerika trad eveneens als koper op.

De prijzen konden zich daarom weder eenigszins verbeteren en de noteeringen op het einde der week luiden als volgt:

Prima Hevea Crêpe loco..	1/11 ¹ / ₂	eindevoorafg. week	1/11
„ sm. sheets „	1/10	1/9 a 1/9 ¹ / ₂
„ Crêpe Oct./Dec. ..	2/- ¹ / ₄	2/-
„ „ Jan./Juni ..	2/1 ¹ / ₂	2/- ³ / ₄
Para loco	2/6	2/5 ³ / ₄

KOFFIE.

(Mededeeling van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
2 Aug. 1919	519.000	15.450	1.800.000	20.000	14 ¹⁷ / ₃₂
26 Juli 1919	524.000	15.450	1.791.000	19.500	14 ¹⁹ / ₃₂
19 „ 1919	431.000	15.200	1.827.000	—	14 ²³ / ₃₂
2 Aug. 1918	669.000	—	2.842.000	6.900	13 ³ / ₁₆

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgelopen week	Sedert 1 Juli	Afgelopen week	Sedert 1 Juli
2 Aug. 1919....	42.000	202.000	107.000	402.000
2 Aug. 1918....	33.000	197.000	118.000	607.000

JAVA THEE.

(Herleid tot 1/1 Kisten.)

Voorraad 30 Juni 1919	63903
Aangevoerd	38762
	102665
Sedert afgeleverd	21074
Voorraad heden.....	81591
Waarvan in de eerste hand	51909

KATOEN.

Noteeringen voor Loco-Katoen.

(Middling Uplands).

	2 Aug. '19	28 Juli '19	21 Juli '19	2 Aug. '18	2 Aug. '17
New York voor Middling ..	34,80 c	35,15 c	36,65 c	30,45 c	25,65 c
New Orleans voor Middling	34,25 c	34,— c	34,50 c	27,75 c	25,— c
Liverpool voor Middling	19,88d ¹⁾	21,27d	21,45 d	21,02 d ²⁾	19,35 d

¹⁾ 1 Aug. 1919.

²⁾ Good Middling Texas.

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.
(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '18	Overeenkomstige perioden	
	tot 1 Aug. '19	1917-18	1916-17
Ontvangsten Gulf-Havens..	6000	4000	4000
„ Atlant. Havens			
Uitvoer naar Gr. Brittannië	3000	—	27000
„ „ 't Vasteland.		—	18000
„ „ Japan etc...		—	—
Voorraden in duizendtallen	1 Aug. '19	2 Aug. '18	3 Aug. '17
Amerik. havens.....	1201	974	539
Biunenland.....	800	681	330
New York.....	?	140	66
New Orleans.....	?	315	146
Liverpool.....	?	232	239

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons,
Manchester, d.d. 16 Juli 1919.

Prijzen van Amerikaansche katoen zijn onmiddellijk na ons vorig bericht sterk gestegen en gaau ook nu nog dagelijks hooger. De weerberichten blijven slecht en er zijn slechts weinig verkoopers. De hervatting van den handel met Duitschland heeft de exportpositie sterk verbeterd, zoodat men zelfs verwacht, dat de hooge prijzen van verleden jaar weer bereikt zullen worden. Op winstnemingen reageerde de markt gisteren, terwijl ook de weerberichten iets gunstiger liidden. Messrs. Neill Brothers taxeeren den aanplant van dit seizoen op 36.000.000 acres. Prijzen van Egyptische katoen blijven onveranderd.

De Lancashire fabrieken zijn Maandag weer beginnen te werken en is men tot overeenstemming gekomen op een basis van een werkweek van 48 uur en 30 % loonsverhoging. De spinners hebben hunne prijzen belangrijk verhoogd, daar alle voorraden verdwenen zijn en hun productiekosten zeer veel duurder zijn geworden ook in verband met de vermoedelijke verhoging van kolenprijzen. Over het algemeen zijn garenprijzen zeer onregelmatig, doch de vraag blijft goed en ook de binnenlandsche weverijen blijven geregeld doorkopen. Momenteel is er veel vraag naar pincops, doch nu de productie van garens belangrijk zal verminderen, is het niet waarschijnlijk, dat prijzen lager zullen worden. De exportvraag is goed, maar niet zoo levendig als die voor het binnenland. Egyptische garens van alle soorten worden goed gevraagd en prijzen zijn duurder geworden, terwijl spinners voor fijnere garens zoo bezet zijn, dat zij liever geen offerte maken.

Prijzen van manufacturen zijn vaster dan ooit en bijna even hoog als in Augustus van verleden jaar, toen groote orders voor Indië werden afgesloten. Van daar komen ook thans weder orders binnen, zoodat feitelijk de geheele wereld nog tracht bij te koopen. De levering wordt zeer moeilijk en vele fabrikanten zijn tot ver in het volgende jaar uitverkocht. Prijzen blijven geregeld stijgen, zoodat vele exporteurs de inkomende orders maar best mogelijk dekken, zonder rekening te houden met de limites, daar zij anders vreezen toch weer meer te moeten betalen. Ook de binnenlandsche vraag blijft zeer gezond.

	9 Juli 15 Juli	9 Juli 16 Juli
Liverpoolnoteeringen (loco)	T.T. op Indië	1/8 1/8
F.G.F. Sakellaridis 27,09 27,09	T.T. op Hongkong	3/6 1/2 3/6 3/4
G.F. No. 1 Oomra 15,10 15,85	T.T. op Shanghai	5/4 5/4 1/2

Manchester, d.d. 23 Juli 1919.

Wat Amerikaansche katoen betreft, is de markt deze week weder gestegen, speciaal voor de wintermaanden, die nu in Liverpool hooger noteeren dan de locotermijn. Zulks is in lang niet geschied, doch indien de weerberichten niet beter worden, zullen latere maanden in verhouding nog wel verder stijgen. Er zijn echter ook verschillende factoren tegen een nieuwe hausse en wel voornamelijk de stijging van den dollarkoers. Bovendien is men in Amerika eenigszins teleurgesteld over de hervatting van den handel met Duitschland, terwijl ook de staking in het scheepvaartbedrijf ongunstig op de stemming werkt. Enkele Spinners koopen ook weinig, omdat de voorraden langer duren, dan zij verwachtten, voornamelijk door de kortere arbeidsuren en verder door de kans op stilstand der fabrieken, wegens gebrek aan kolen.

Prijzen van Amerikaansche garens blijven verder stijgen en de kwestie van levering vooral voor kettینگgarens, spelen bij elke transactie een belangrijke rol. De gevolgen van de werkstaking en ook de gewone vacantieweken hebben de levering van alle oude contracten vertraagd, terwijl nu de

productie belangrijk verminderd is. De binnenlandsche vraag blijft goed en prijzen zijn zeer vast. De exportvraag is minder levendig, doch voor de markten in de Levant zijn zowel in 16/24er water, alsook in extra harde garens flinke partijen geplaatst. Bombay heeft 30er en 40er enkel en 40er getwijd gekocht en is ook verder in de markt; 40/44er mule voor de ververijen blijven goed gevraagd, maar de exportvraag voor deze nummers is wel wat verminderd. Holland en de kleinere markten op het Continent blijven op beperkte schaal koopen. Voor Egyptische garens, speciaal weft voor de twijnerijen en goede 60er twist, bestaat goede belangstelling bij stijgende prijzen.

De toon in de doekmarkt is bepaald rustig, doch blijven prijzen geregeld stijgen. Er komen aanvragen van alle markten, maar fabrikanten zijn zeer bezet en nemen alleen die orders aan, die hun passen. In vele gevallen gaan koopers niet accoord met de late levering, die nu gevraagd wordt, zoodat ook daarom verschillende orders afspringen. Fabrikanten van fancies zijn goed bezet en meest allen voor maanden uitverkocht. Van de koloniën, komen geregeld orders binnen, terwijl ook de binnenlandsche vraag verbeterd is. De zaken met Indië worden nog zeer belemmerd door de vertraging in het telegramverkeer, doch de vraag van daar is zeer gezond. China is de laatste dagen wat rustiger.

	16 Juli 23 Juli	16 Juli 23 Juli
Liverpoolnoteeringen (loco)	T.T. op Indië	1/8 1/8
F.G.F. Sakellaridis 27,09 27,09	T.T. op Hongkong	3/6 3/4 3/6 3/4
G.F. No. 1 Oomra 15,85 15,85	T.T. op Shanghai	5/4 1/2 5/5 1/2

KAPOK.

(Opgave van de Makelaars Gebrs. van der Vies, Amsterdam.)
Kapokstatistiek op 31 Juli 1919.

Importeurs:	Aanvoer	Verkoop
	tot 31 Juli	tot 31 Juli
S. & W. Birnbaum.....	3818 picols	3818 picols
H. G. Th. Crone.....	1847 "	1847 "
Edgar & Co.....	964 "	479 "
Van Eeghen & Co.....	1412 "	— "
Hermans Marsman & Co.	807 "	100 "
Ind. Handels Comp.	260 "	— "
Mirandolle Voûte & Co...	7011 "	7011 "
Nederlandsche Regeering.	6059 "	6059 "
Order.....	3750 "	3750 "
W. Tengbergen & Co.....	200 "	— "
	26128 picols	23064 picols

WOL.

Bericht van Gebrs. van der Vies:
'De heden gehouden 3e volveiling te Amsterdam werd door een flink aantal belanghebbenden bijgewoond. Koopers waren over het algemeen zeer gereserveerd, zoodat vele kavelingen door verkoopers werden opgehouden.

Totaal werden aangeboden:		
130 balen Kaapwol	waarvan verkocht	45 balen.
447 " Holl. wol	" "	107 "
64 " La Plata-wol	" "	6 "
641 balen totaal	waarvan verkocht	158 balen.

Prijsnoteeringen:
Cape medium snow white..... Fl. 8,25 p. K.G.
Hollandsche scheerwol, 1e soort " 4,15/25 " " in vet.
Montevideo-Pieces & Bellies la. " 6,95 " " gew. z.
1 Augustus 1919. [waschkosten.

HUIDEN.

Bericht van de firma Grisar & Co.:
De afgelopen week was zeer levendig voor alle soorten buitenlandse huiden. Maandag werden te Londen de eerste ladingen Liebig Colon en Fray Bentoshuiden, totaal 23.000 stuks, verkocht, welke 24 d. opbrachten. De nieuwe offerten luiden allen wederom 5 pCt. hooger dan de vorige week en worden op deze verhoogde prijzen nieuwe zaken afgedaan. De Dinsdag j.l. in veiling aangeboden 15.500 huiden ex „Isolda" werden op 3000 stuks na afgegeven tot prijzen, welke, de qualiteit in aanmerking genomen, bevredigend waren. Na afloop van de veiling werden ongeveer 10.000 huiden van de loco waar gekocht, zowel voor Nederlandsche als voor buitenlandse rekening. Inlandsche huiden: eenigszins kalmer. De Nederlandsche looierij onthoudt er zich over het algemeen van om inlandsche huiden te verwerken. Voor buitenlandse rekening zijn nog vrij beduidende zaken gedaan tot prijzen van ongeveer 95 cent.

Kalfsvellen worden, niettegenstaande de belemmeringen in den uitvoer, tot wederom hoogere prijzen gekocht. Looistoffen: zeer levendige vraag, zoowel voor vaste als voor korte looistoffen. Er vinden beduidende afdoeningen plaats, in loco quebracho tot zeer vaste prijzen. Korte looistoffen met eene rijzing van 5—10 pCt. zoowel voor Myrabolanen als voor Valonea en Mimosa, op grond dat de Oceaanvrachten op Engeland wederom verhoogd zijn.

2 Augustus 1919.

VERKEERSWEZEN.

INKLARINGEN.

NIEUWE WATERWEG.

Landen van herkomst	Juli 1919		Juli 1918	
	Aantal schepen	N. R. T.	Aantal schepen	N. R. T.
Binnenl. havens.	23	1.924	8	461
Groot-Brittannië	186	117.717	25	10.412
Duitschland	36	18.958	—	—
Noorwegen	6	2.572	4	298
Zweden	19	12.972	5	2.124
Denemarken	—	—	1	53
Rusland-Oostz.h.	1	1.378	—	—
Finland	1	660	—	—
België	10	6.668	—	—
Frankrijk	18	12.419	1	109
Spanje	1	1.328	—	—
Portugal	3	638	—	—
Over. Wk. Afrika	4	7.287	—	—
Zuid-Afrika	1	3.500	—	—
Achter-Indië . . .	1	3.606	—	—
Ned. Oost-Indië . .	5	15.494	—	—
Australië	2	9.169	—	—
Vereen. Staten . .	57	167.608	22	61.798
Argent., Uruguay	11	20.785	—	—
Totaal	385	404.683	66	75.255
Periode 1 Jan.— 31 Juli	2.684	2.584.812	548	488.502
Nationaliteit.				
Nederlandsche . .	155	121.250	25	14.750
Britsche	128	110.847	18	9.110
Duitsche	21	10.513	—	—
Noorsche	14	14.929	12	30.874
Belgische	3	2.757	6	16.321
Fransche	5	265	—	—
Zweedsche	9	4.853	4	4.147
Deensche	3	5.466	1	53
Vereen. Staten . .	43	122.564	—	—
Andere	4	11.239	—	—
Totaal	385	404.683	66	75.255

1) 1913, 6.663 schepen met 8.035.307 N. R. T.

(Dirkzwager's Scheepsagentuur.)

DELFIJL.

Landen van herkomst	Juni 1919		Juni 1918	
	Aantal schepen	N. R. T.	Aantal schepen	N. R. T.
Binnenl. havens.	4	488	—	—
Duitschland	29	3.316	20	14.644
Zweden	6	1.470	8	7.937
Denemarken	—	—	1	249
Finland	5	1.793	—	—
Totaal	44	7.067	29	22.830
Nationaliteit.				
Nederlandsche . .	11	2.010	—	—
Britsche	1	344	—	—
Duitsche	32	4.713	29	22.830
Totaal	44	7.067	29	22.830

(A. van Dijk.)

DORDRECHT.

Landen van herkomst	Juli 1919		Juli 1918	
	Aantal schepen	N. R. T.	Aantal schepen	N. R. T.
Binnenl. Havens	1	64	—	—
Groot-Brittannië	2	100	—	—
Totaal	3	164	—	—
Nationaliteit.				
Nederlandsche . .	1	64	—	—
Britsche	2	100	—	—
Totaal	3	164	—	—

(Gerard Mauritz.)

VLISSINGEN.

Landen van herkomst	Juli 1919		Juli 1918	
	Aantal schepen	N. R. T.	Aantal schepen	N. R. T.
Binnenl. havens.	2	338	—	—
Groot-Brittannië	18	17.474	—	—
België	2	210	—	—
Frankrijk	3	430	—	—
Totaal	25	18.452	—	—
Nationaliteit.				
Nederlandsche . .	21	18.052	—	—
Britsche	2	138	—	—
Belgische	1	170	—	—
Fransche	1	92	—	—
Totaal	25	18.452	—	—

(B. Stofkoper & Co.)

IJMUIDEN.

Landen van herkomst	Juli 1919		Juli 1918	
	Aantal schepen	N. R. T.	Aantal schepen	N. R. T.
Binnenl. havens.	7	3.782	4	6.193
Groot-Brittannië	35	16.522	—	—
Duitschland	6	3.152	—	—
Noorwegen	1	478	1	85
Zweden	13	6.105	4	542
Finland	7	6.451	—	—
België	1	261	—	—
Frankrijk	8	4.686	—	—
Spanje	2	1.154	—	—
Portugal	4	2.017	—	—
Italië	2	1.896	—	—
Oostn.-Hong., Griekenland . . .	4	3.520	—	—
Ned. Oost-Indië . .	6	23.274	—	—
Vereen. Staten . .	10	21.657	2	7.187
Ned. West-Indië- Nederl. Antillen	1	2.635	—	—
Argent., Uruguay	5	11.326	—	—
Overige Zuid- Amerika	2	4.556	—	—
Totaal	114	113.472	11	14.007
Periode 1 Jan.— 31 Juli	519	551.052	124	48.659
Nationaliteit.				
Nederlandsche . .	80	93.800	10	13.942
Britsche	14	6.025	—	—
Duitsche	10	4.868	—	—
Noorsche	4	2.067	—	—
Zweedsche	4	1.773	1	65
Vereen. Staten . .	2	4.939	—	—
Totaal	114	113.472	11	14.007

1) 1913, 1.362 schepen met 1.551.766 N. R. T.

(Halverhout & Zwart's Scheepsagentuur.)

In den staat van inklaringen voor de maand Juni wijzige men de tonnenmaat der schepen van Nederlandsche nationaliteit in 82.874 N.R.T.; de telling wordt dus overeenkomstig 122.850 N.R.T., hetgeen ook de telling voor de landen van herkomst behoort aan te wijzen.